

helyettes a XVI. nemzetközi orvosi kongresszust.

Már a madridi kongresszuson részt vett magyarországi kormányképviselők hallhatták, akkor ugyan még suttogva emlegetett azt az óhaját, hogy a legközelebbi kongresszust a magyar metropolisban tartsák meg, de hivatalos megbízás hiányában ennek az óhajtsának a maguk részéről tápot nem nyújthattak. De a már egyszer felszínre került gondolatot tudomásul kellett venniük és hazatérve, nem mulasztották el azt az illetékes körökkel közölni. Ekép nálunk is lassan megérlelődött az a terv, hogy a legközelebbi nemzetközi orvosi kongresszus székhelye hazánk fővárosa legyen.

A magyar kormány nagylelkűsége és a székesfőváros minden kulturális törekvést előmozdító, általánosan elismert áldozatkészsége lehetővé tette, hogy az ezelőtt három évvel a lisaboni nemzetközi orvosi kongresszusra utazó magyar delegáltak hivatalos megbízás alapján a kongresszust Budapestre hívták meg. A meghívást a versenyző városok mellőzésével nagy lelkesedéssel elfogadták és nyomban annak elnököit dr. Müller Kálmán főrendiházi tagot, egyetemi tanárt, a székesfőváros duna-balparti kórházainak igazgatóját, főitkárát dr. Grósz Emil egyetemi nyilvános rendes tanárt egyhangulag megválasztották.

Nagy megtiszteltetés hazánknak és mesés arányokban előrehaladó fővárosának egyaránt, hogy a föld mindkét hemiszférájának minden szögletéből ide sereglenek össze a modern orvostudomány herosai, a legelőkelőbb orvosi szakférjak, hogy tudományos kutatásaik, valamint különböző módon és különböző irányban szerzett tapasztalataik eredményeit egymással közvetlenül közölve, az ennek nyomán meginduló eszmecserék által megvilágítsák, értékét meghatározzák, a jót, használhatót elfogadják és visszatérve hazájukba, az ekkép kristályosodott orvostudományi tételeket a többiekkel is megismertessék, elfogadtassák, hogy így közkinccsé tétetvén, oly módon váljanak használhatókká, hogy egyrészt az ember testi és szellemi épsége minél több hathatós fegyverrel legyen megvédve a körülötte állandóan leselkedő külső káros befolyásoktól, másrészt, hogy a már megroppant egészség helyreállítására minél több, sikert biztosító segítő eszköz álljon rendelkezésre.

Erről szólván, lehetetlen emelkedett lélekkel meg nem emlékezni arról a kihatásában megbecsülhetetlen, világraszóló tényről, hogy a kisdetek ezreit kíméletlenül gyilkoló kegyetlen betegségek, a diftériának újabb gyógyító módja, a már általánosan ismert szerum-gyógyítás, az ugyancsak Budapesten 1894-ben tartott VIII. nemzetközi higiéniai és demographiai kongresszuson elhangzott, sok farszót kutatás, kísérlet és észlelés alapján tartott magas színvonalú előadás nyomán kezdte meg a régibb gyógyító eljárásokat rombadöntő, az egész világot meghódító, messze időket bevilágító diadalútját.

Reánk magyarokra nézve van ennek a kongresszusnak még egy másik épséggel nem kicsinylendő jelentősége. Magyarországról, sajnos, a mint azt nap-nap után tapasztaljuk, a távolabbi külföldön hézagos, alaptalan, téves, elég gyakran szándékos rosszakaratú információk alapján a legképtelenebb vélemények terjedtek el; úgy hogy gyakran van alkalmunk megdöbbenve esodálkozni azon, hogy a külföld egyik-másik, még a tudomány és közélet terén kimagasló férfja is Magyarországról csak annyit tud, a mennyit egy évszázad előtt egyes felületes írók üres fantáziával megirt dajkameséiből merített.

Megelégedéssel fogjuk tapasztalni, hogy az értelmi osztálynak a négy világtájról ide érkező előkelő képviselői, illetékes, arra való képzett szakférjak kalauzolása és útmutatása mellett saját közvetlen tapasztalásból meg fognak győződni arról, hogy a Kárpátoktól az Aldunáig, a Lajthától az erdélyi havasokig terjedő földön egy kultur-nemzet él, mely a művelődés európai fokán áll, mely hosszú idő óta nemcsak magába szívja a művelt nyugat tudományos kutatásainak eredményét, hanem a tudományos törekvéseket a maga részéről hathatósan elő is mozdítja és fejleszti, mely a tudományt előbbre vivő buvárkodásból is kivézi a maga részét,

Dr. Hochhalt Károly, a nemzetközi orvosi kongresszus fogadó bizottságának elnöke.

Dr. Vermes Lajos, a nemzetközi orvosi kongresszus főitkári helyettese.

a mely tehát a tudomány republikájának egyik hasznos tagja.

Saját szemükkel meg fogják láthatni kulturális intézményeinket, egyebé alkotásainkat és a mi őket, mint orvosokat leginkább érdekli, európai színvonalon álló kórházainkat, klinikáinkat, orvosi intézeteket és ezeknek minden modern igényt kielégítő berendezéseit.

És visszatérve hazájukba, élő és hangos czáfolatai lesznek az állhíreszteléseknek, a sok helyen erős gyökeret vert téves véleményeknek és közvetlen szemlélet és személyes meggyőződés alapján tekintélyük egész súlyával igazságosabb felfogásra fogják téríteni a megtévesztetteket.

Bizton hiszszük, hogy a Budapestben tartandó XVI. nemzetközi orvosi kongresszus a kifejtettek után Magyarországra nézve mérhetetlen erkölcsi haszonnal fog járni. És hogy ez minél hamarabb bekövetkezzék, azt minden magyar ember őszintén óhajtsa.

Dr. P. I.

A FECSKÉK.

Rövidebb lett a nap, hosszabb lett az éjjel, Őszi fuvalom leng erdőn, mezőn széjjel, Hirdeti a jöttét közel hervadásnak, Szomorú végét a nyári vigadásnak.

Ősz lehelletét már a fecske is érzi, Úgyes-bajos dolgát kezd elintézni, Kezdi megköszönni az idegen szállást, Kisebb vidéken tudja, hogy talál mást.

Gyűlnek, gyülekeznek még jókor idején Nagy tanácsot űlni a templom tetején; Nem igen soká tart csicsérgő vitájok, Mert egy az akarat, egy az ósztón nálok.

Gondolják, el van az végezve mind régen, A miért megszálltak egykor e vidéken: Elhozák a tavaszt, a termő időket, A szegény földműves áldotta meg őket.

Sárpalotáikat összehordozgatták, Páros ajakkal az eresz alá rakták; Pajkos, játszi gyerek itt-ott ha leverte, Kölesönös szerelmök a kárt kiheverte.

Újra építettek; üdvöket ott lették, Szerelmök zalogát együtt melengették. Kis tollasok tőlük repülni tanulva, Együtt indulhatnak most a hosszú útra.

Derültek ég alá visznek-e hírt rólunk: Hogy ma mivé lettünk? hogy egykor mi voltunk? Követ hengerítünk a hegy tetejére; Mindég vissza gördül, mielőtt felérne.

Nyom bennünket maga már a pusztá lég is, Nem csalódunk-e, ha bizni tudunk mégis? Van-e jobb jövőnk a sors könyvébe írva, Vagy saját bűneink döntenek a sírba?

Oh! szabad madárkák, szebb hazába értek, De tudom, tavasszal újra visszatértek: Ha a tél bilincsét lerázza vidékünk, Egy reménysugarat hozzatok ti nekünk.

Lévay József.

VADRÓZSÁK.

I.

Kimentem egy komor könyvvel, S borús kedvvel az erdőbe. Földi zajból mit se hallván, Ott a mohos szikla alján Hús árnyával rám borult egy Őreg bükkfa lombbernyője.

Felnyitám a komor könyvet, Így kezdődött: rossz a világ... Szellő lendült a vadonban S isten tudja, merről-honnan A fekete betűkre csak Rálibbent egy fehér virág...

Néztem, néztem a harmatos Kedves virág-jövevényre. Fény áradt szét a vadonban S isten tudja, merről-honnan, Szép virágom, a te édes, Szeliéd képed tűnt elémbé...

Betettem a komor könyvet, Megbékültem a világgal. És napestig elbotyongván Bükkök alján, sziklák ormán, Hazatértem dalos kedvvel S egy bokréta vadvirággal.

II.

Nincs gyönyörűbb út a Vad hegyi ösvénynél, Nincs édesebb munka A virágzedésnél:

Ha — bár nem is látod — Ő vigyázza lépted, S ha azt a virágot Kedvesednek téped...

Lampérth Géza.

A FEKETE VÁROS.

REGÉNY.

(Folytatás.)

Irtó MIKSZÁTH KÁLMÁN.

A szekér mellett legfeljebb egyenként lehetett lépegetni. Keskeny volt az út, Fabriczius tehát előre bocsátotta Rozálit, hogy legalább láthassa. Kedves jelenség volt, ritmikus lépteivel, nyulánk, ruganyos alakjának kecses ringásával, a nyakába könnyedén vetett piros selyemken

Dr. Lenhossák Mihály, az I. szakosztály elnöke.

Dr. Udránszky László, a II. szakosztály elnöke.

Dr. Tangl Ferenc, a III. szakosztály elnöke.

Dr. Preisz Hugó, a IV. szakosztály elnöke.

dője két oldalt lebegett a keletkező szélben, mint egy széthasított pipacsvirág. Különböznélég vesződsége volt. Egy-egy girbe-gurba fa, magasra nőtt vadrózsa galyai, csúszó-mászó szederinda behajlottak az útba, felül-alul belefogóztak, a galy a hajfonatát rántotta meg, a tövisbóker elterpeszkedő hajtásai a szoknyácskájába kaptak bele s nem akarták tovább eresztetni. Mindez csupa ügyetlenségnek tünt fel. S úgy restelte, de úgy restelte, hogy majd kiégett a szeme.

Persze mindezekkel némi alkalmatlanságot okozott Fabricziusnak, de a sok galyiba miatt legalább hamar összeszoktak. Mintha pajtások volnának, s mikor megint beleakadt a hajába egy vadrózsa-ág, az ifju incselkedni kezdett.

— No ez bizony baj. Vigyázzon az istenért, jó, hogy a szemét ki nem szurta. Most már vagy a vadrózsát kell elvágnom, vagy a haját. Melyiket parancsolja?

— Ugyan ne bolondozzék! Elég boszuság nekem már az, hogy olyan ügyetlenségeket követek el. Oldja ki, kérem, valahogy.

A rózsagaly azonban egyetlen kinyitott rózsájával annyira beleillett a homlok fölötti koszoruba font hajfonatba, hogy Fabriczius nem huzta ki onnan (pedig nem utolsó mulatság abban a hajban babrálni), hanem szép óvatosan elvágta tolkásával följebb egy helyen s most már ott maradt üde zöld leveleivel, szúrós tövisseivel és halavány piros függőnyeivel hajdísznek. Pompásan állt neki.

Fabriczius majd elnyelte a szemével s a mint ott lengtet lebegett előtte s verdeste az arany-

haját, egy szomj, egy vágy kezdte foglalkoztatni. «Ezt a kis csipkerózsát megszerzem magamnak.» Nem hagyja ott. Dehogyan hagyja. Bepréseli valamelyik könyvébe, oda, a hol az édesanyja levendulái vannak, hanem előbb hadd szívja magát tele a haja illatával.

Igy ment utána hallgatagon, míg megint elő nem adta magát valami. Tip-top, tip-top, kopogtak eleinte hangosan a kis topánkák, míg lassan egyre tompább lett az ázott fűben, a puhuló talajon, csip-csop, csip-csop. Míg egyszer csak az is megszűnt, Rozáli megállt s ösztönszerűleg visszahúzódék Fabricziushoz.

— Mi az? Mért állott meg a kisasszony? Rozáli ráemelt szeméit, a rémület ül azokban. — Hát nem látja? — suttogja, egész testében remegve, miközben maga elé mutat a kezével. Fabriczius elkaczagja magát.

— Varangyos béka az útban. Semmi az. Majd mindjárt elkergetem.

Vékony nádpálcájával odabök, mire a béka czupogó ugrásaival elpusztul onnan.

Most már Rozáli is nevet ijedségén, de azért úgy néz fel Fabricziusra, mint egy hősré, ki megszabadította a szörnyetegtől, mely bizonyára egy békává átvarázsolt boszorkány... Hiszen a mesék mind ilyenformán kezdődnek.

— Ejnye, ejnye, hát ennyire félnék.

— De mikor olyan furcsán nézett rám, — mentegette magát a bakfisch, elszontyolodott hangon.

— Hiszen csak azért mondtam, — jegyzé meg Fabriczius, kérlelő hangon, — hogy nem lesz jó katona, akarom mondani, katonáné.

— Hát aztán? — pattant fel egyszerre vidorán, szeszélyesen. — No és maga talán katoná, vagy mi?

Nyomban utána elvörösödött, mint egy rák. Eszébe jutott, hogy ez olyan bolond mondat volt, mintha nem tartaná bajnak, hogy nem lesz katonáné, mivelhogy Fabriczius se katona.

Fabriczius azonban el nem eszette ezt a témát:

— Annál inkább feltűnt ez nekem, mert olyan bátor arca van és mielőtt találkoztunk volna, hát nem el merte sütni a karabélyt? Magam is hallottam a dörrénését.

— Hát tudja?

— Quendel bácsi mesélte az imént.

— Quendelnek hívják a bácsit? — tört ki Éva leányából úgyszólván önkénytelenül a kíváncsiság.

Fabriczius megütödvé pillantott rá, (kár, hogy az arcába nem láthat).

— Hát nem tudja? — kérdezte félreismerhetetlen álmélkodással.

Rozáli zavarba jött, nem felelt semmit, szaporán kezdte lépéseit, hogy az ifjú utól ne érhesse. Okos leány volt, rendszerint megbíráta viselkedését, szavait, de utólagosan.

Már késő, késő, — Fabriczius gyanút kapott. Itt valami titok van. Hogyan jutott ez a leányka Quendelhez, vagyis hogyan jutott Quendel a leánykához, ki nem tudja a nevét? És hová mennek? Ki bizta rá? Mit akar vele? Ennek okvetlenül utána kell járni. Különböző eshetőségeket gondolt ki, de egyik se látszott lehetségesnek. Talán nevelőben volt valahol.

Dr. Bókay Árpád, az V. szakosztály elnöke.

Báró Korányi Sándor dr., a VI. szakosztály elnöke.

Dr. Dollinger Gyula, a VII. szakosztály elnöke.

Dr. Tauffer Vilmos, a VIII. szakosztály elnöke.

Dr. Bókay János,
a X. szakosztály elnöke.

Dr. Jendrassik Ernő,
a XI. szakosztály elnöke.

Dr. Moravcsik E. Emil,
a XII. szakosztály elnöke.

Dr. Róna Sámuel,
a XIII. szakosztály elnöke.

most Quendel viszi a szüleihez? De hát mikép ülhetett a kocsijára, ha nem tudja kicsoda? Talán a szülők bizalmas barátja Quendel, de hisz akkor nem kérdezte volna tőle a leány, hogy valóban Quendelnek hívják-e? Otrókócsy Rozáliának mondotta magát. Otrókócsy! Úgy hangzik, mint más magyar nemesi nevek, mind a mellett ismeretlen ebben az ország részben. Ejh, úgy lehet, a legegyszerűbb, legközönségebb mindennapi történet. Legjobb lesz magát Quendelt kikérdezni. És míg Rozáli előre ment, ő szándékosan hátra maradt, hogy Quendelhez csatlakozzék.

— Hol vette Quendel bácsi ezt a kis lányt? — kérde meglehetősen közömbös hangon.

Az öreg ravaszul hunyorított a szemével.

— Csinos kis jószág, úgy-e? Igazi gyöngy. Neked is tetszik, mi?

— Tagadhatatlanul kellemes, épen azért kérdeztem, hogy hol vette kegyelmed?

Quendel a vállait rángatva, félrefásan felelt:

— A király se ad számot arról, hogy hol veszi a várát.

— Úgy, de kegyelmed mégse király.

— Isten ments, édes öcsém. Quendel apónak megvan a maga mestersége és meg van vele elégedve. Meglehet, hogy a király is meg van elégedve az övével, de nem tudom.

— Jó, jó, hiszen igaz, de azért nem török bele a dereka kegyelmednek, ha megmondja, ki a kisasszony és hova viszi?

Quendel apó ezek után szintén komolyra fordította a beszélgetés rúdját.

— Sok dolog van, fiam, a miről nem szükséges beszélni s ez is azok közé tartozik. Egyet azonban nem titkolok el előtted, hogy a kis lány nem magunkféle embernek való falat, magasan nyílik ez, kevély, meredek sziklán. Oda te nem érthetsz fel. Azért ne is gondolj rá.

Fabriczius megsuhogtatta kétszer-háromszor a nádbotját a levegőben.

— Die gedanken sind frei — mondá csendesen, elmélázón.

Most meg csak biztosabb lett benne, hogy titok van a dologban. Talán valami politikai természetű. Thököly Imrénnek van egy mostoha lánya, Rákóczy Julia. Hátha azt lopják ki valahonnan. De nem, hisz annak már idősebbnek kell lennie. Tünődve ment előre s hallgatta Klebe urat, a ki időközben szintén leszállott, mert a Páva már sehogy sem akarta folytatni tovább a lómesterséget, meg-megállt és fölnyerített, a mi világos instanczia volt az istállóba való kéredezéskor tárgyában s a mellett a közeli vihart is jelentette. Klebe úr a hangulathoz képest borzalmas epizódot beszélt el saját élményeiből, mikor harmincz év előtt épen e helyen egyedül mint az ujjam, minden fegyver nélkül (csak egy őri bicika volt nála) s ebből a sűrűségből (a felhúzott bozontos szemöldökeivel mutatott oda), egy nagy fekete medve jött ki villogó szemekkel:

— Képzhetni rémületemet, mert a fenékvad egyenesen felém jött. Szívem hangosan dobogott, mert jött, jött, egy percze megállt, gondolom vakarózott és ásitott, szemem reám vetette, most már elállt a szívem verése is és elkezdtem futni, a maczkó mindenütt utánam. Éreztem nagy talpait, a mint egyre közelebb-közelebb topognak, hallottam izzó libegését, hátra nem mertem nézni, csak mentem-mentem, szinte önkívületben, a mikor egyszer csak azt látom, hogy szépen elshant mellettem...

— És aztán? — kérdezték háborzongva az utasok.

— Átment és nem evett meg, — felelte Klebe úr egyszerűen.

— Hát maga, Klebe úr, hát maga? — kiáltott fel a kántor.

— Hát én se ettem meg őtet.

— Ah. Oh. (Minden jel mutatta, hogy nincsenek megelégedve a történet végével.)

— Egyszerűen csak találkoztunk, — fejezte be Klebe úr megelégedetten, — a nélkül, hogy kárt okoztunk volna egymásban.

Fabriczius Rozáliát kereste, épen kapóra érkezett a báta mögé. A hegyesűcsokről kiszivárgó erek, a fűrge vizesések, melyek most az úton töcsát képezve, egy helyütt felhasították az úttestet s Rozáli átlépni nem tudta, átugrani nem mert, megint megállt, hátrafordult bémésszan, várakozón nézett Fabricziusra. Semmi se lehet vonzóbb a világon, mint ez a megcsókolni való, öntudatlan odaadás. Fabricziusnak a szive ugrált bele, Oh te kedves kis baba, oh te megennivaló kis baba, ujjongott a Fabriczius lelke belül. Elmosolyodott, pajkos gondolatok látszólag táncolni szemkarikáin. Hirtelen lehajolt

Id. Dr. Liebermann Leó,
a XVIII. szakosztály elnöke.

Dr. Myrdácz Pál, a XX. szakosztály elnöke a közös hadsereg részéről.

Dr. Kepes Gyula, a XX. szakosztály elnöke a honvédség részéről.

Dr. Chyzer Kornél,
a XXI. szakosztály elnöke.

átnyalabolta a sugár derekát s ucuhoz áttette a vitzócsa másik oldalára, miközben érezte tenyerén a kis leány szívének lüktetését, a mi mint tüzláva nyargalt át erein.

— Jaj! — sikitott Rozália.

— Diák, a körmödre koppintok — fenyegette meg Fabricziust Quendel, pipáját a löshöz ütögetve.

— Haragszik? — kérlelte Fabriczius Rozalit.

— Nem, nem, csak megijedtem — hebegte a kicsike fojtott hangon — hogy valami bajom lesz.

— Milyen baja lehetne?

— Mert azt mondta a nénikém... mindég azt mondta — felelte zavartan akadozva, mintha már banná, hogy belekezdett... azt mondta, hogy nem szabad a fiatalembereknek a lányokhoz nyulni, mert eltörnek... ez a nénike szavajárása.

— Hm. És ki az a nénike?

— Az az én nénikém igen okos...

— De ki? Hogy hívják?

— Nem mondhatom meg — szólt egyszerre szomorú hangon, a fejét rázva.

— Nem mondhatja meg? Különös. Miért?

— Mert az apámnak megígértem. Megesküdtem.

— Nem fogja megtartani.

— Meg fogom tartani — felelte Rozália egyszerűen, de mégis olyan csodálatosan súlyosnak látszott ez a két szó, mintha két márványszikla vágódnék be a földbe.

— Hisz akkor magával diskurálni se lehet, mert nem felelhet — mondá Fabriczius gunyolódva.

— Oh csak egyetlen egy pontra vonatkozik az én hallgatási ígéretem. S az is csak addig, míg édesapám föl nem old.

— A beszélgetések gubanczában minden ponthoz vezet út, minden ponthoz s nehéz lesz megtalálni a vonalat, melyen túlmenni egyben-másban nem lehet.

— Nem gondolnám, hogy ne lehetne.

— Van például egy közömbös, ártatlan kérdés — ravaszkodék a fiatal senator — lássuk csak, szabad-e rá felelni?

— Kérdése válogatja — mondá a lányka kedvetlenül.

— Tud arról az édesapja, hogy most Quendel urral utazik?

— Az ő parancsából történik.

— Helyes. De van egy másik ártatlan kérdés is. Szabad-e tudnom hova megy?

— Hogyne volna szabad, de én nem mondom meg.

— Azt se, hogy hova való, hol lakik?

— Azt se.

Egy-két perczig hallgatagon mentek egymás után. A társaság is csendben gyalogolt, csak a lovak csengője szólt és a gyékény alól a vándor-órák jóízű hortyogása hangzott.

Az út kiszélesedett egy helyen. Fabriczius most már egy vonalban mehetett a lányka mellett.

— Nem értem az egész dolgot — kezdte ismét.

— Okosabb lesz, ha leszakítja inkább ott azt a ciklamént.

Hát azt is megtette Fabriczius, de azért el nem eresztette többé a kényes témát.

Annyit tisztán látok, hogy a hallgatási kötelezettsége a családi körülményeire terjed ki vagy csak egyetlen esetre, melynek nem szabad kipattannia. Vagy legalább ez idő szerint nem szabad. Úgy-e, így van?

Rozáli csendesen bólintott a szép fejével.

— Hát én el tudok képzelni szerencsétlen országunkban ilyen eseteket, — folytatá a gyermek szenátor (a mint Lőcsén nevezik, még mielőtt odaérkeznek) s tisztelni tudok ilyen titkolózást...

Rozália megrázta erre a fejét, s a vadrózsa egyik szirma lehullott a rázás alatt.

— Nem igen látszik, — mondá halkán.

— Azért nem látszik — szólt hevesen, — mert nem látszik az eljárásban a logika. S én mint afféle diák, a logikát keresem mindenben.

Rozália riadtan nézett rá, felismerve hangján az ingerültséget. Nem bírta felfogni, mitől van ez az ingerültség. Mit tudta ő, hogy ez az érdeklődésnek az az első pirinyó megfogant magja, melyből a szerelem nő ki! A kis mag erjed és csirázik.

— Nem értem, — hebegte.

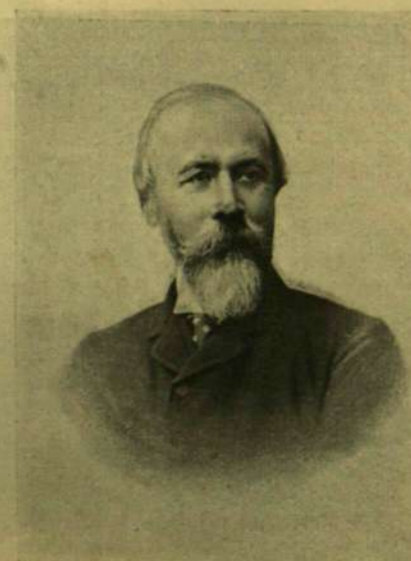
— Én vagyok az, a ki nem értem, a kisasszonyt. A kisasszony azt mondja a jelentéktelen kérdéseimre, hova megy, hova való, hogy nem szabad rájuk felelni, világos, ebből azt akarja, ne tudjam kicsoda.

— Nos, és nincs meg ahhoz a jogom? — szólt és felemelte a fejét, kevélyen, mint egy királyi princessza. (Oh, beh gyönyörű nyaka volt.)

— Mondjuk, hogy megvan ehhez a joga —

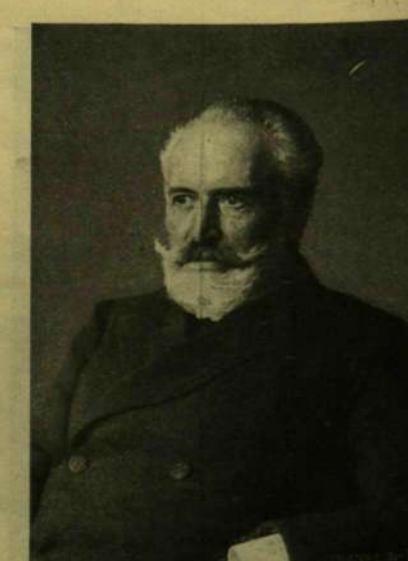
Dr. Haberser J. Pál,
a XIV. szakosztály elnöke.

Dr. Navrátil Imre,
a XV. szakosztály elnöke.

Dr. Lichtenberg Kornél,
a XVI. szakosztály ügyvivő elnöke.

Dr. Árkövy József,
a XVII. szakosztály elnöke.

Dr. Torday Ferenc,
a munkálatok és napilap szerkesztője.

Dr. Bassa Ignác,
a kongresszus titkára.

Dr. Jassniger Károly,
a kongresszus titkára.

Ifj. Dr. Liebermann Leó,
a kongresszus titkára.

A JÁTÉK MEGKEZDÉSE.

válaszolta az ifjú, — de az eljárásában van olyan is, a mi rám nézve sértő, a mire pedig nem adtam okot.

— Sértő? Magára nézve? A ki itt pártomat fogta, kész volt értem gyalogolni. Oh, milyen szerencsétlen modorom lehet.

— Otrókócsy Rozália! — mondá Fabriczius, majdnem lázasan, bizonyos szavaló hangba esve. — Mire vegyem azt, hogy eleinte a legjelentékenyebb dolgot, a nevét is megmondta, utóbb pedig, miután kissé megismert, hideg hóval akarja befújni a személyéhez vezető apró nyomokat?

Rozália zavarba jött. Ez az argumentum talált. Ez ügyes nyíl volt. Fülíg pirult, szinte sütött az arca, mint a tüzes vasaló. A hazugság. Oh, hát a hazugság csakugyan mindig visszatér mint vádló. De ilyen hamar. Ki hitte volna? Már most mit mondjon a szegény fiatal embernek! Azt mondja-e: a nevemet hazudtam — a többiben pedig igazat akartam mondani, hogy megbecsüljem a... De hiszen akkor mindent elárulna.

Csak egy percig hallgatott, édes tekintetét

JÁTÉK A HARMADIK SZAKASZNÁL.

ricziust a jellemerő megvillanásánál a gyengeségnek a beismerése: «Ne kérdezzem kérem, Ne akarjon boldogtalanná tenni, hogy olyasmit vegyen ki belőlem, a mit nem kell mondanom». Megszánta a kicsikét. Hiuságból vagy jóságból, mert felfoghatta úgy is, hogy az már ezzel meghódolt neki. Győzött. Jóllakott diadalával s kibocsátotta a szép halacsát a bementett hálóból. Ki tudja, hogy volt, vagy hogy lett volna, ha Klebe apó fel nem kiált, rozoga tüdejéből nagyokat fujva.

— Gott sei Dank. Végre fent vagyunk a hegy tetején. Fel lehet ülni, a ki elfáradt!

(Folytatása következik.)

GOLF-JÁTÉK TÁTRALOMNICZON.

Szörványosan már játszották itt-ott az országban, rendszeresen azonban csak most kezdtek üzni a golf-játékot a Tátra-club kezdesére Tátralomniczon. A hol angolok laknak, nemcsak a brit szigeteken és gyarmatokon, hanem a kontinensen, mindenütt vígan folyik a golfolás, francziák, németek is rákaptak, már, most aztán minálunk is kezd meghonosodni.

A játék maga különben nagyon egyszerű. Hepe-hupás talajon jókora körben, egymástól

az ifjúra emelte s szelíden, szomorúan szólt hozzá:

— Mondja meg, miért akar nekem bánatot okozni?

— Én? Bánatot? Magának?

— Ne kérdezzem hát többet, hiszen ha én valami olyat találnék mondani, a mit nem kell, boldogtalan lennék örökké. — Mért akarja, hogy olyat mondjak?

Fabriczius elérzékenyült. E kis gyaloglás alatt kibontakozott előtte Éva leánya egész mivoltában, jellemének minden árnyalatával. A fontos anyag, melyben még benne van minden nő, vonalak, melyek visszafejlődnek és vonalak, melyek majd jobban kidomborodnak. A naiv gyermek, a ki volt, még félig-meddig jelen van s nem érti meg teljesen, mit jelent a néike szavajárása: «hogy a fiatal embereknek nem szabad a lányokhoz hozzányulni, mert eltörnek». De benne van már az önérzetes magyar asszony is embrióban, a ki felfogta az adott szó szentségét s azt mondja «a mit fogadtam, meg fogom tartani». Kigyúl az előkelő dáma a kellő helyen s daczosan kérdezi: «Hát megvan-e hozzá a jogom?» De jobban hatotta meg Fab-

egyenlő — egynéhány kilométernyi távolságra lyukakat ásának s ezeket kibélelik pléssel. A játékok abban áll, hogy ezekben a lyukakba hajtott végű ütőkkel belegurítják a labdát. Mennél kevesebb ütéssel tudja valaki az összes lyukakba belegurítani a labdát, annál jobban játszik. Az ügyesség tehát abban áll, hogy minden induláskor, a míg a labda messze van a lyuktól, nagyokat kell ütni, hogy messzire guruljon, aztán a lyuk közelében biztosan kiszámított ütés kell, hogy a labda el ne kerülje a lyukat. Mikor tehát a labda messze van még a lyuktól, lehetőleg erőset kell rá ütni, hogy mennél közelebb jusson a lyukhoz, mikor pedig már közel ért, óvatosan, biztosan kell czélozni, hogy el ne kerülje a lyukat.

Tátralomniczon az idén már nemzetközi golfversenyt is rendeztek, a melyen egy ír játékos, R. Everts tünt ki legjobban, nemsokára azonban remélhetőleg a mi sportembereink közt is lesznek igazi kiténő játékosok, a kik meg tudják állni helyüket a tapasztaltabb külföldiekkel szemben. A golfjáték általános elterjedését előmozdítja az is, hogy idősebb emberek is játszhatják, mert nem jár annyi ugrálással, mint pl. a tennisz, e mellett pedig nagyon egészséges, mert a szabadban erős testmozgással jár.

JÁTÉK AZ ÖTÖDIK SZAKASZNÁL. (HÁTTÉRBE A HATODIK SZAKASZ JÁTÉKOSAI.)

JÁTÉK A PÁLYA UTOLSÓ SZAKASZNÁL.

A sok panasz és sürgetés dacára azonban legújabb időkig nem foglalkoztak érdemlegesen ezen hid megépítésével, mert évtizedeken át irányelv gyanánt szolgált az, hogy fővárosunk nagygyá tétele érdekében minden szálnak Budapesten kell összefutnia.

Ez a felfogás tényleg szinte túlságosan érvényre jutott, mert a főváros gyakran a vidék rovására minden téren túlsúlyra emelkedett, úgy hogy szükségessé vált, hogy a vasúti forgalom némileg decentralizáltassék.

Széles körben keltett általános érdeklődést, midőn 1907 június havában megkezdtek a hid pilléreinek alapozását.

A pillérek helyeinél erős szálfából megfelelő állványzatot vertek a Duna medrébe s ezen állványzaton szerelték össze a vaslemezrel burkolt és vasbetonból való munkakamrát, az úgynevezett caissons.

Ez a pillérek méreteinek megfelelőleg egy 13 méter hosszú és 6 1/2 méter széles, alsó részén nyitott, tehát buvárharanghoz hasonló kamra, melyet erős vezető csavarokkal és láncokkal lesüllyesztenek a vízbe.

A munkakamra mennyezetének közepéből az úgynevezett leszálló-akna nyúlik fel a víz színe fölé, melynek végét a légszilip zárja el.

A légszilip tulajdonképpen egy nagyobb vaslemez szekrény, melyben több ember fér el

A BAJA-BÁTASZÉKI VASÚTI DUNAHÍD.

Hazánk vasúti forgalmára nézve mélyreható jelentőséggel bír a most megnyílt baja-bátaszéki vasúti Dunahíd, mely nemcsak a Duna-Tisza közt hozza közvetlen összeköttetésbe a Dunántúllal, hanem lehetővé teszi, hogy az ország egész keleti része rövidebb úton bonyolthassa le folyton élénkítő személy- és teherforgalmát a tenger felé.

Hosszú idők óta húzódik ezen hid megépítésének ügye, melyet állandóan sürgetett az Alföld és a Dunántúl lakossága. Ugyanis különösen télen, midőn a Dunán a jégzajlás megindult és a gombos-erdői vasúti komp forgalmát be kellett szüntetni, vált kinóssá a helyzet, a mennyiben a Duna mentén körülbelül 300 kilométer hosszban nem volt egyetlen hely, a hol akár vonattal, akár csak tengelyen is át lehetett volna kelni a vízen.

Azok a vidékek, melyek egyébként alig számbajövő rövid idő alatt érintkezhetek hajó- járatok útján egymással s a hol épen az út rövidege és a közlekedés olosósága igen élénk és közvetlenné tette a kereskedelmi érintkezést, a Duna jegének megjelenésével csak hosszú és költséges vasúti út árán tarthaták fenn a forgalmat, a mennyiben csak Budapesten vagy Újvidéken át lehetett közlekedniük.

A JÁTÉK BEFEJEZÉSE.

A TÁTRALOMNICZI GOLFFVERSENYRŐL. — Jelfy Gyula felvétel.

JÁTÉK AZ ÖTÖDIK SZAKASZNÁL.

A TÁTRALOMNICZI GOLFFVERSENYRŐL. — Jelfy Gyula felvétel.

és kettős ajtókkal van ellátva, úgy hogy be lehessen menni a nélkül, hogy a munkakamrában és leszálló-aknában levő sűrített levegő kiszabadulhasson.

A munkakamra, a leszálló-akna és a légszilip ugyanis állandóan összeköttetésben áll egy légsűrítővel, melynek segítségével olyan légnyomást állítanak azokban elő, hogy a munkakamrából a vizet kiszorítsa és a vízoszlop nyomását ellensúlyozza.

Mialatt a munkakamrát a vízbe süllyeszti, azalatt arra a víz színe fölött állandóan építik a pillért, illetve annak alapozását, úgy hogy tulajdonképpen a kész pilléralap süllyed a víz alá.

Midőn a munkakamra már a meder fenekét éri, akkor leszállnak abba az úgynevezett caisson-munkások, a kik a földet a kamra fenekéről kiemelik és végnélküli csészés emelő (Paternoszer) segítségével a leszálló-aknához keresztül eltávolítják.

A munkakamrára épített pilléralap nagy súlyllyal nyomja azt a földre s mert a talajt állandóan lazítják s az útban levő földet eltávolítják, a munkakamra mindig mélyebbre és mélyebbre süllyed, míg a szükséges hordképes talajt el nem éri.

Midőn kellőleg biztosítva vannak a felől, hogy süllyedés már be nem állhat, akkor a munkakamrát és a pilléralapon keresztül fel-szálló-aknát is kitöltik betonnal, úgy hogy az egy szilárd egészet képez s erre ráfalazzák a vízből kiemelkedő pillért.

A baja-bátaszéki Dunahíd egyik pillérjénél a víz 13 méter mély volt és a munkakamrát a meder feneké alá még körülbelül 15 méter mélyre süllyesztették míg a hordképes talajt elérték.

Ilyen mélységben, hol a levegőt már majdnem három atmoszféra nyomással kell a munkakamrába beszorítani, hogy a vizet onnan távol-tartsa, a munkások szervezete nagyon igénybe van véve és rövid időközökben fel kell őket váltani.

Nagyon vigyáznak, hogy a munkások ezen nagy légnyomás alatt álló téréből hirtelen ne jöhessenek ki a szabad levegőre, hanem fokozatosan történjenek az átmenet, a mit úgy érnek el, hogy midőn az aknában levő létrán fel-mennek a légszilipbe, az akna nyílását elzár-ják s a légszilipből lassan kieszik a sűrített levegőt, míg végre egyenlő lesz a nyomás a külső levegőével.

Ha ez az átmeneti idő nem elegendő hosszú arra, hogy az emberi test részeibe mintegy belesajtolt levegő atómozgások elválódhassanak, akkor a munkások kint a szabad levegőn nagy fájdalmakat éreznek, a melyen masszírozás által igyekeznek segíteni.

Ezen caisson munkára csakis orvos által megvizsgált, erős szervezetű embereket alkalmaznak, mert volt rá eset, hogy szívbeteg embert holtan hoztak ki a munkakamrából.

Érdekes megemlíteni, hogy erős szervezetű, de iszákos emberek sokkal kevésbé bírják ki a légnyomásváltást, sőt időleges alkoholfogyasztás után is már sokkal kevésbé ellent-álló a szervezet.

Ezért hétfői napokon alig a fele a caisson-munkásoknak mer lemenni a munkakamrába.

Míg a hidpillérek alapozása és falazása folyt, azalatt már útnak indították a m. kir. államvasutak gépgyárából a híd vasszerkezetének részeit.

A híd vasanyagát a diósgyőri és zólyom-brezói m. kir. vas- és acélgépgyár szállította, melyet a m. kir. államvasutak gépgyára híd-építési osztályában dolgoztak fel és állítottak össze.

Az egyes alkatrészeket itt pontosan, rajz szerint kidolgozzák, a kisebb részeket mindjárt véglegesen összeszegecselik, a nagyobbakat azonban csak csavarral fűzik össze, midőn egy-egy hidnyílás vasszerkezetét összeállítják. Ez-után pontosan megjelölik, megszámozzák az összetartozó részeket és ismét szétszedve szállítják el azokat.

A végleges szerelésnél a fűzőcsavarokat izzó állapotban bevett szegecsesekkel cserélik ki.

Midőn a szerelés elkészül, következik a terhelési próba. A hidnyílások közepe alatt levő állványokon helyezték el a megfigyelő műsereket és ugyanilyeneket alkalmaztak a pillérek is. Ekkor három mozdonyból és teljesen

Dr. Bozon Károly amatőr-fotós.

ROSSUTH FERENCZ ÉS TÁRSASÁGA WIESBADENBEN.

megrakott teherkocsikból álló vonatot toltak az egyik nyílásra és pontosan megállapították, hogy a lehajlás nagysága nem nagyobb-e, mint a mennyi számítás alapján megállapított, vagyis a múltó behajlás a 100 méter nyílású szerkezeteknél nem több e 29 milliméternél, továbbá, hogy a pilléreknek nem mutatkozik-e süllyedés. Ezt a próbát természetesen minden nyílásnál megéjtették.

Ezen úgynevezett nyugvó terhelés után következnek a gyorspróba, mely abból áll, hogy az említett vonat a megengedett legnagyobb sebességgel halad át a hídon. Ekkor ismét megvizsgálják a hidnak behajlását, mely ilyenkor rendszerint nagyobb mint a nyugvó terhelésnél.

A híd 550 méter hosszú és hét nyílású, melyek közül négy nyílást 100 méter fesz-távolságú parabolikus ívezetű rácsartó hidal át, míg a többi három egyenes.

Említésre méltó, hogy a hidpillérek granit-köveit Ferencz Ferdinánd trónörökös konopisti bányája szállította; a trachit és mészkő a dunabogdányi és csillaghegyi bányákból került ki.

Az alapokhoz 10.000 köbméter betont használtak fel, melyet beocsini portland-cementből és a Dunából kiemelt kavicsból és homokból készítettek.

A híd a technika mai előrehaladottságának megfelelőleg a legmodernebbül van szerkesztve s mint vasúti híd eddig a legnagyobb tá-maközű Magyarországon.

Szieberth Imre.

AÉROPLÁNON AZ ATLANTI TENGERTEN ÁT.

— Ujabb lehetőségek. —

Blériot átrepült a La Manche felett. Az emberiség tehát föltétlenül megtagadta volna önmagát, ha az eddigelé kivívhatatlannak tetsző diadal után most már valamelyes nagyobb lehetőség megoldásán nem jártatná a gondolatait. Legyűrűk a csatornát, — most már ki a tengerre! Ez a tétel ugyan az aéroplánon egyelőre lényeges módosulásokon fog keresztül-menni.

Komoly és arra hivatott agyakban ez idő-tájt ott motoszkál többek közt az a nagyon is érdekes és aktuális kérdés: vajjon a hatalmas Atlanti Óceán aéroplánnal egyáltalán keresztül lesz-e repülhető s ha igen: körülbelül mikorra fog bekövetkezni e nagy vállalkozás lehetősége? Nem kisebb aérónauták és aviatikusok gondolnak erre mostanság, mint például Delagrange, a mostanság többször emlegetett Henry de la Vaulx gróf, aztán Baden-Powell, az ezermester Sir Hiram Maxim, Windham, Rolla, F. H. Butler stb.

A most említett szaktekintélyek között éppen, séggel nincs nézeteltérés abban a tekintetben, hogy lesz idő, mikor az Atlanti óceánt is hatalmába igázza majd az aéroplán. Abban meg szintazonképen egyetértenek valamennyien, hogy e jelentékeny problema megoldása idő-pontját csak egy körülmény fogja hátráltatni. Ez pedig nem más, mint hogy az aéroplánok, míg csak megfelelő fejlettségi fokot el nem érnek: nem lesznek képesek elegendő fűtő-anyagot vinni magukkal arra a nagy útra. Erre nézve ugyan Hiram Maxim mindjárt szolgál analógiával. Hát nem úgy volt-e, mondja, — annak idején épent a gőzhajó gyermekkorában, mikor arról kezdtek ábrán-dozni: lesz-e idő, mikor a gőzhajót az Atlanti tengerre lehet bocsátani? Az akkori legkiválóbb angol matematikusok gunyolódtak ezen a hiú képzelődésen s kimondták a véleményüket, hogy a transatlanti gőzhajózásra még csak gondolni sem lehet. A főérvek pedig nem volt más, mint a mi most az aéroplánnal szemben: «a hajók soha sem fognak tudni elegendő kőszentet vinni magukkal.» No, az élet aztán rázáfolt a matematikusokra.

Nem is olyan sok esztendőnek kell lefolynia az idők végtelenségében — és az Atlanti tenger átrepülése lesz a világ nyolcadik csodája. Ez Wyndham kapitány vélekedése. Egyik komolyan számbavehető nehézség lesz az első időkben az emberiségnek a fenyegető hullámsírtól való félelme, az tagadhatatlan. Erre ismét csak olyanféle analógiával felelhetnénk, mint Hiram Maxim a gőzhajó fűtésére: az emberek eleinte bizonyára sok aggodalommal tették lábukat egy-egy óceánjáró hajóra, annyira ijedszgették őket a hullámsír. Egyes kalandzomjas, vagy hírnévre vágyó lélek halálmegvetéssel párosult merészsége itt is csak megtöri a jeget. Windham egyébkép a víz feletti repülést sokkalta előbbre helyezi a szárazföld feletti való repülés-nél, mert a víz feletti légáramlatok a föld felettiéknél hasonlíthatatlanul szabályszerűbbek s így kiszámíthatóbbak.

Az Atlanti tenger átrepüléséről meglehetősen kedvező a véleménye Delagrange-nak. Ő szerinte ez a ma még képtelenségzsámba menő dolog sokkalta hamarabb be fog következni, mintsem a legtöbb ember képzele. Nem ördögi mesterség segíteni azon sem, hogy az aéroplánok ennél a transatlanticus repülésnél moto-raik részére kellő mennyiségű petróleumot, benzint vagy egyéb ilyenféle anyagokat vihes-senek magukkal. Csak lenni kell majd az óceánon bizonyos meghatározott távolságok-ban olyan hajóállomás-féléknek, a hol az aéroplánok útközben könnyen pótolhassák a már felhasznált anyagot.

Bizonyára nálunk is ismeretes a rettent-hetlen bátorságú Cody ezredesnek az az ész-revétele, hogy az Atlanti-tenger feletti repülés problémája valószínűleg a — tengerészek segítséggel lesz legsikeresebben megoldható. Következtetése éppen nincsen alap nélkül, azt mondván, hogy a gyakorlott tengerészek ismerik legalaposabban, szinte csálhatatlanul a szelek járását, az Óceán feletti légáramlatok természetét. Már pedig ezek a légi utazásnál a legtöbbször számottevőbb tényezők, mint a vizen járó hajókra nézve. Cody szerint még a rendszeres transatlanti repülés idejében sem fogják nélkülözhetni az ügyes, nagy jártasságú tengerészeket.

Nem lényegtelen fontosságú ennél a maj-dan világraszóló repülésnél az a kérdés sem: mi történik akkor, ha majd ott a végtelen viztükör felett a motor nagy hirtelenséggel felmondja a szolgálatot s nem lenne hátra más, mint a levegő helyett a — vízbe repülni?! A probléma eléggé kényes, de elvégre is, fel-merülhet majd lépten-nyomon. Az angol Percival Spencer azt jegyzi meg erre, hogy tesék az aéroplánt felszerelni jelentékeny számú motorokkal, mert hát az mégis csak erősen valószínűtlen dolog, hogy valamennyi motor egy időben kezdje meg a sztrájkot. Ha az egyik motor munkaképtelenné válik: legott műkö-désbe kell hozni a másikat. A fő, hogy nem szabad zavarba jönni. A hidegvér és lelkje-lenlét semmi esetre sem lesz nélkülözhető ennél a hetvenöt órás utazásnál. Ennyire be-csülly ugyanis Spencer az Atlanti tenger át-repülésének időtartamát.

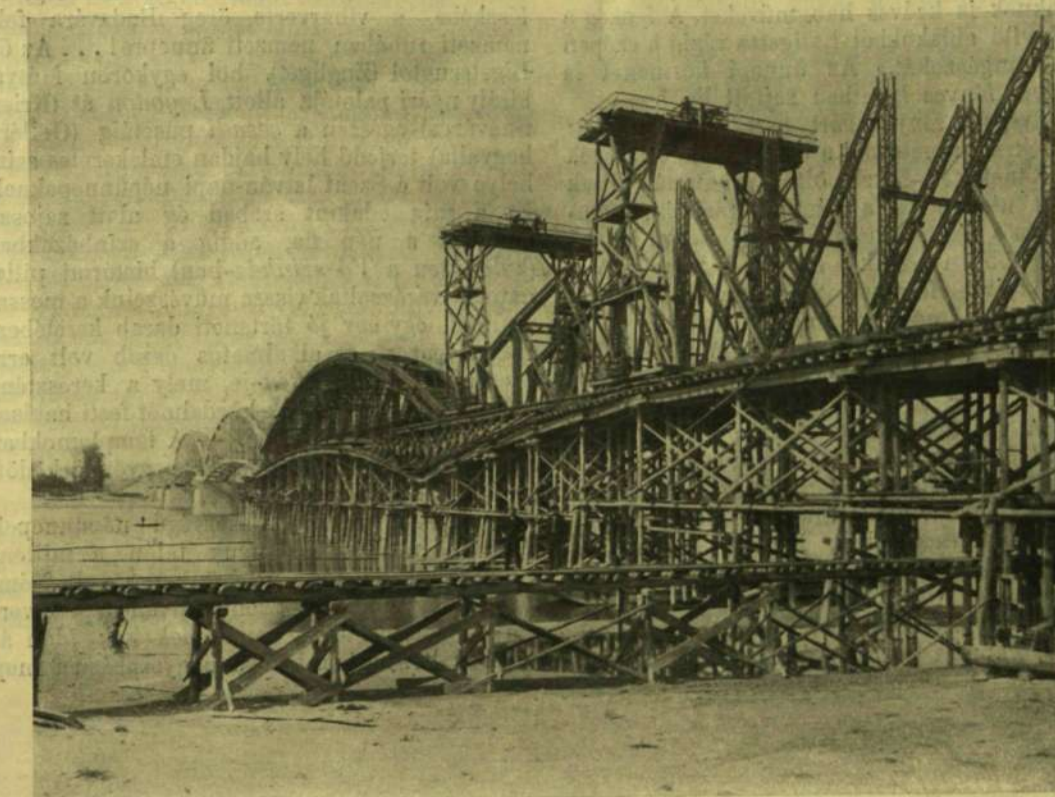
A megvalósulás időpontjának kérdésében ta-

lán valamennyi közt legvérmesebbek a remé-nyei Frank Hedges Butler-nek, a kiváló angol szakértőnek. Mert ámbátor ő nem habozik kijelenteni, hogy az északi pólus alighanem hamarabb lesz elérhető aéroplánnal, mintsem hogy az Atlanti Óceán átrepülése bekövetkez-hetnék, — mindazonáltal a most harminca-dik életévüket betöltő fiatal emberek, — ha Isten élteti őket, — okvetlenül meg fogják érni azt az időt, mikor az első aéroplán dia-dalmasan fog átkelni az Óceán felett... Zsoldos Benő.

SZENT ISTVÁN-NAPI ÜNNEPLÉSEK.

A szent Jobbnak ünnepi processzióban való körülhordozása 1772 óta vált állandóvá. Ettől fogva évről-évre népeesebb lett a Szent István-napi ünnep s néhány napra teljesen magyar külsőt nyert az akkor még egészen német Buda-vára. Diszes nemzeti ruháját öltötte erre a napra mindenki. A színes hullámzó tömegbe keveredett Pest és Buda nemes ifjúsága is, és mint a korabeli feljegyzés írja: «tanította és eligazította Budavára történelmi értékű kövei között szántóvető népközt okosan és épü-letesen!» Aztán felkeresték Buda nevezetes szórakozóhelyeit, különösen azokat, melyek-ken ott lógott az írott nagybettis hirdetés: «Ma István-nap szent innepén muzsika tar-tatik!» Ilyen volt a népmulatságairól nevezetes Horváth-kert, hol nagyobb muzsikai kar jelen-létében tíz pengő karáczár bemeneti díjért kivirradtig mulattak a régiak.

És az egész fehérvári völgyben vagy Logo-don (Krisztinaváros) csupa vigasság és jókedv ütött tanyát. Felzengtek Hubovszky népszerű búhártó kesergői. «Szent István ünnepe, ezen minden jólelkű magyart buzgó hevülésre ger-jesztő ünneplés, mindenkor szívrehatóan tar-

A HÍD SZERELÉSE.

tattott meg — írja az 1833-iki *Honművész és Regélő*. — A budai várba Pestről a városi plébánia egyházától már korán reggel indultak a min-dennemű czéhek, maguk zászlóikkal s más számos buzgólkodók serege ajtatos menettel — szinte úgy Buda városa is minden plébániáinak hívei a várban tartandó ajátosságra. A hives,

borus idő sohasem akadályozhatták oly tömér-dek sokaságnak összejövetelét, melyről szinte azt lehet mondani, hogy már több ember a várba be se férhetne... Népes és rendkívül fényes volt az 1836-ik évi ünnep. «Az udvari palota udvarán ő fensége cs. és kir. főherczeg István — az mélyen tisztelt nádorunk legidősebb

A HÍDSZERKEZET ÉPÍTÉSE AZ ÁLLAMVASUTAK BUDAPESTI GÉPGYÁRÁBAN.

A BAJA-BÁTASZÉKI DUNAHÍD ÉPÍTÉSE.

fiának üdvözlésére három katona ezrednek hangszkara egyszerre játszotta a legújabb és a népünknek is kedves hangműveket. A fenség a térre nyíló ablakból hallgatta végig a szépen játszó hangszkarakat. Az ünnepi körmenet is rendkívül fényes keretben zajlott le.

Az üvegszekrénybe zárt *szent Jobb* mellett lépdelték a gránátosok, a tisztviselők, lelkészek és szövénnyesek. Diszbe öltözött katonák álltak sorfalat utakon és a bástyák mentén, nemkülönben a vár történelmi nevezetességű kapuinál. Legtöbben voltak a *halász és zsidó városból* (Viziváros) felvezető nagy utakon és a *vízi vagy bizánczi* nevű kapunál. A *szent Jobb* a bástyafalakon elhelyezett ágyuk hatalmas dörgése közben a *Zsigmond-kápolnába* vitetett, mely ma már az első magyar király nevével viseli. A vár ültetvényes oldalán már a kora délutáni órákban kezdetét vette a sokfajta népmulatság, hol *három hangszkar* működött az ünnepi jókedv ápolására. A várhegy oldalán hevenyészett csapszékerek, ide-oda hordozható laczkonyhák gondoskodtak az eltikkadt és éhes sokadalomról. A nép kedvét a sokfajta mutatványos bódé is emelte. Volt majom- és kutya-színház, Paprika Jancsi, póznamaszás, ingyen

Olyan volt ez a nap, mintha búcsujárásban lett volna az egész világ, az ősi diesség, ősi fészke, a viharverte öreg Budavára felé, nemzeti ruhában, nemzeti ünnepe!... Az ősi Ligetszagtól (Zugliget), hol egykoron Mátyás király nyári palotája állott, *Logodon* át (Krisztinaváros) egészen a *sasadi*-pusztáig (Gellért-hegyalja) terjedő hely hajdan emlékezetes színe helye volt a Szent István-napi népi ünnepeknek. És a míg odakint szabad ég alatt zajosan mulatott a nép fia, addig a színházakban (különösen a *Várszínház*-ban) történelmi pillanatok varázsoltak vissza művészeink a messze múltból, egy-egy jó történelmi darab keretében. Igen népszerű és alkalmas darab volt erre a célra *Szigligeti Vid*-je, mely a keresztény és a pogány magyarok küzdelmét festi hatásos családi dráma meséjében. — A diplomokban a népszerű *Haydn C* miséjében gyönyörködött az ájtatoskodó hívők serege.

A régi etnografiai érdekességű népi ünnepek letűntek, utolsó foszlányuk talán a milleniumi ünnep *«ökörűtő ünnepe»* volt. Némi fölfrissülést adott a Szent István-napi lövészeny meghonosítása, a melynek sok időn át alig volt közönsége. Utolsó nagyszabású ünnep

gitszigeti ünnep, mely erőteljes kiegészítője volt az első magyar király emlékének szentelt ünnep hangulatának s bizonyára kellemes emléket hagyott mindazokban, a kik nemzeti felbuzdulással s nagy áldozattal ünnepegni jöttek Budavarába. *Csudáky Bertalan.*

TENGERENTÚLI MENYASSZONY.

REGÉNY. (Folytatás.)

Írta Daniel Lesneur. — Fordította M. Hrabovszky Julia.

II. *MARGUERITE*

Az egész napon át és másnap is, apa és leánya kölcsönösen igyekeztek egymás lelkébe hatolni, egymást megismerni, vagyis inkább az apa igyekezett egyre megértetni magát a leánnyal, vagyis olyan véleményt adni neki magáról, mint ő óhajtott volna.

Marguerite hallgatta őt, mosolygott, a fejét rázta és nem sokat beszélt. És az a tény, hogy a leány lelkileg apja fölött állt, olyan világosan kitűnt beszélgetéseik közben, hogy Mar-

ban. — De édes papa, ez lehetetlen dolog. Csak nem néz valami szörnyetegnem?

Fanteuil kénytelen volt beérni ezzel a válaszal, bár az nagyon távol állt attól a kis regénytől, melyet élénk, könnyen hevülő képzelete előre kiszínezett magának találkozásukra vonatkozólag. És minél tovább voltak együtt, annálval jobban megfélemlítve érezte magát leánnyal szemben. De azért kérte, tegezné őt.

A leány kedves, könnyed modorában, a mivel saját megingathatlan meggyőződését leplezte, felelte:

— Ez nehezen fog menni, papa, miután nagyon hozzászóktam az angol nyelvhez. Ebben a nyelvben, mint jól tudja, mindenki magazza egymást.

— Igen... de lásd (habozott kisé) Max tegez engem... És nem lenne aztán érthetetlen...

Marguerite felvont szemöldökkel, kisé meglepett, megvető, leirhatatlan arc kifejezéssel vágott közbe:

— Max?... Minő Max? Ah!... a mostoha fia, Cleriot Max!

zett leveleiben nagyon is gyakran emlegette a mostoha fia által elküvetett ostobaságokat olyan pillanatokban, midőn ezen ostobaságok komoly kellemetlenségekkel fenyegették. És ezt annálval inkább tette, mivel ezen kellemetlenségek olyan pénzübeli kérdésekkel függtek össze, a melyekhez leánnyal is volt némi köze.

Mindezen dolgok aztán többé-kevésbé jól elsimultak az Océánon innen. De vajjon el lettek-e feledve az Océánon túl?

E pénzübeli kérdéseket, a melyek Fanteuil Jacques-ot belsőleg emésztették és megmérgezték számára a leánnyal való viszonzatlanság öröme, az apa mindjárt az első napon szóba igyekezett hozni a leánnyal, miáltal egészen egyedül voltak együtt Auber-utcai lakásukon. Marguerite könyörgött, hagyják ezt a tárgyat későbbre.

— De gyermekem, maguk a körülmények követelik e tárgy szóba hozását! Gondold meg, hogy holnap, mikor falun fogunk fogadni téged, az a te házában fog történni. Mi Enghienben a *Marguerites*-nek nevezett szép birtokon lakunk, a melyet a te szegény anyád óhaja foly-

— De te is lakni fogsz ebben a házban!

— Oh, néhány hétig, olykor-olykor, futólagosan...

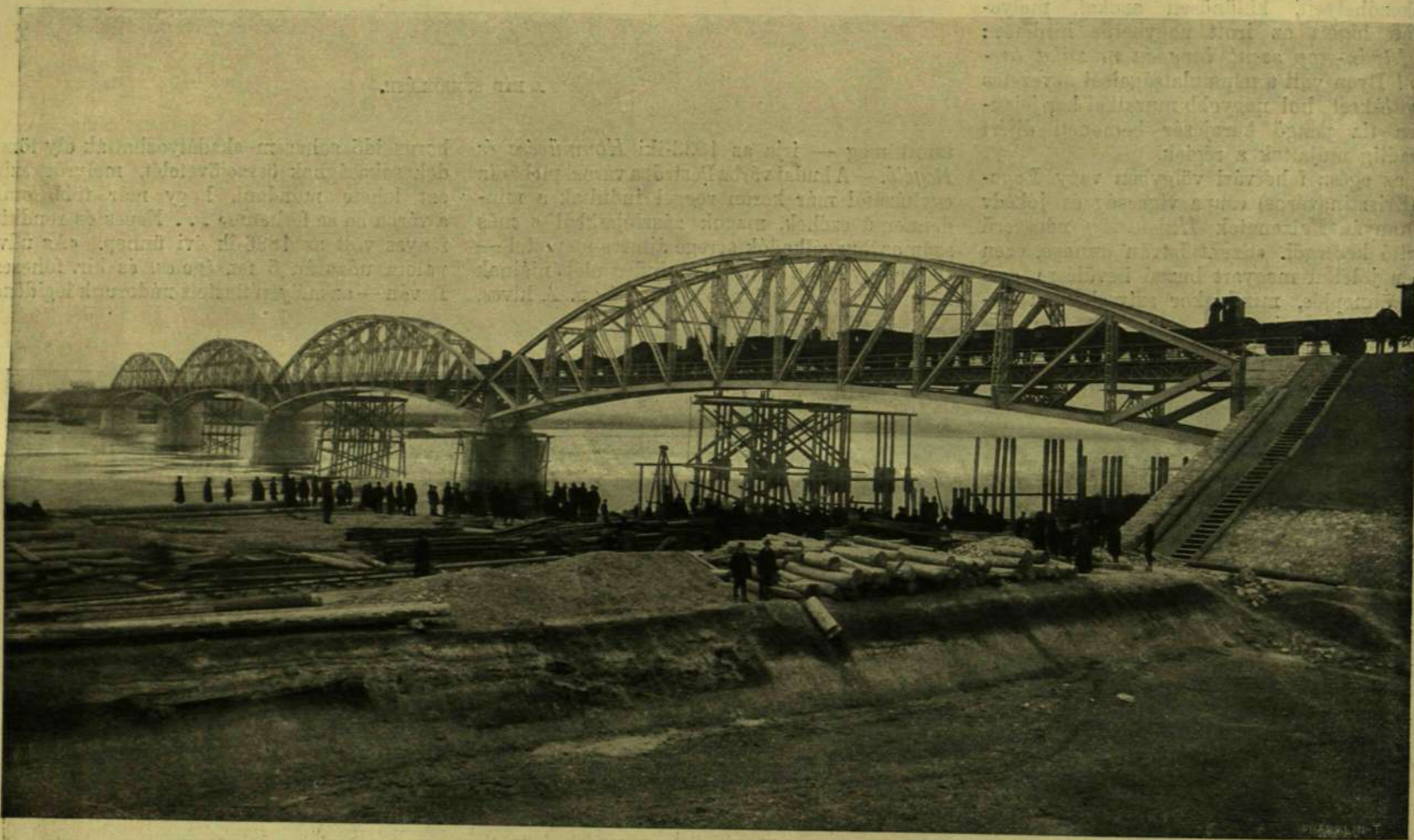
— Nem szándékozik egészen itt maradni, Franciaországban menni férjhez?

De Marguerite élénken közbevágtott, kiterve az egyenes választ elől.

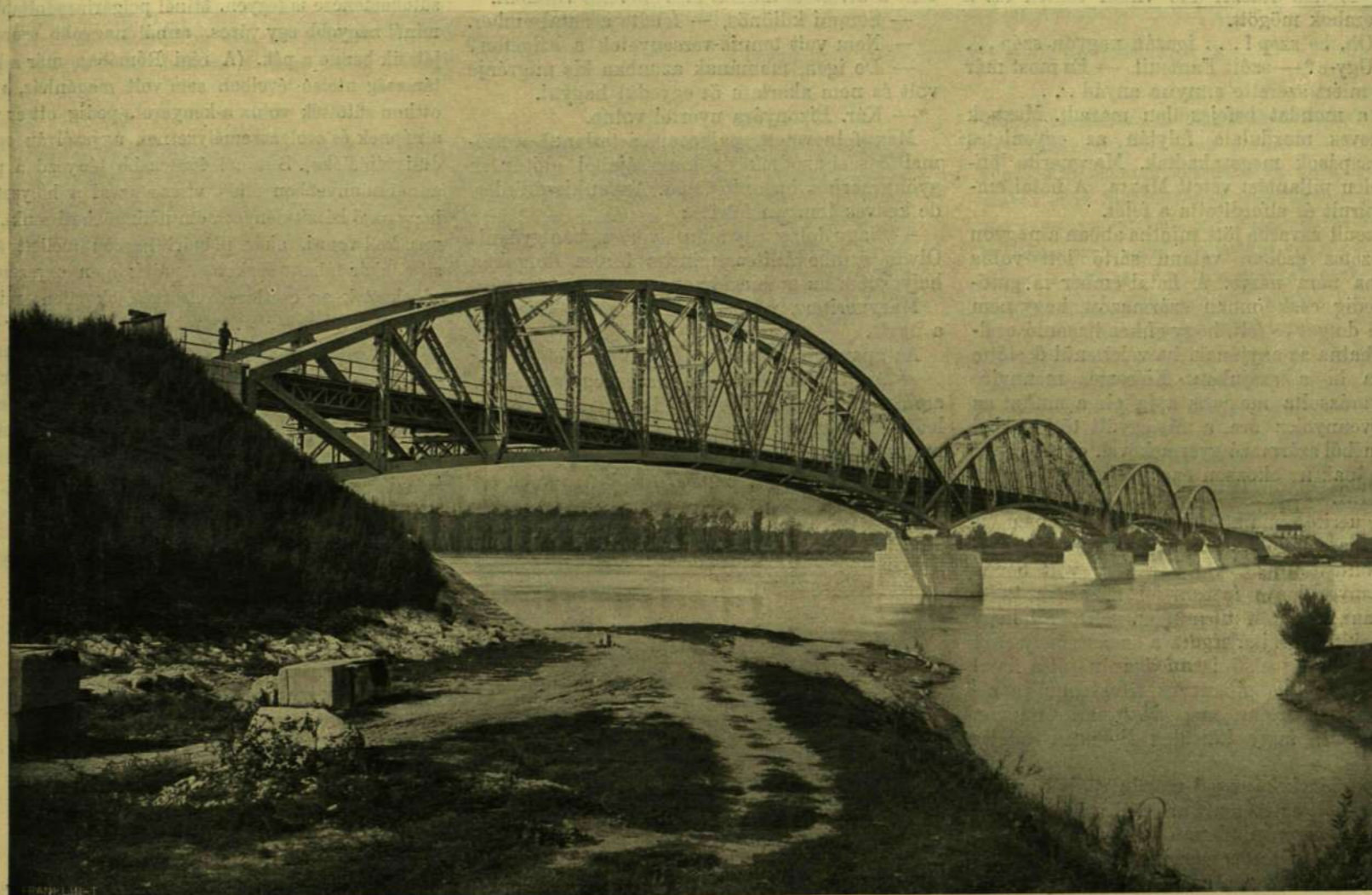
— Az első aláírás, a mit annál a híres közjegyzőnél tenni fogok, Fanteuil Jacques urat a *Marguerites* tulajdonosává teszi.

Az apa tiltakozni akart. De Marguerite elhallgattatta és ez alkalommal nem parancsoló hidegséggel, de igazi gyermeki szívből fakadó, pajkos, gyöngéd csókkal. Az apa szeméi megteltek könnyekkel.

Másnap, miután gyönyörű idő volt, Fanteuilnek az a gondolata támadt, hogy Enghienbe érkezve, Margueritenek talán örömet okozna csónakon menni végig a fávón és a birtok jobb benyomást tenne reá, ha azt festői oldaláról, a tó felől pillantaná meg először. A *Marguerites* tényleg a nagy tó legvégében feküdt és csónakon kellemesebb volt odajutni, mint a kerülő kocsitón. Fanteuil táviratozott tehát fiának,

A BAJA-BÁTASZÉKI DUNAHÍD PRÓBATERHELÉSE.

A BAJA-BÁTASZÉKI DUNAHÍD KÉSZ ÁLLAPOTÁBAN.

muzsika és végigzúgott a jókedv egész Budán le, — csaknem az *Ördög-árokig*. És késő estig zengett a hetvenes évek divatos nótája:

Szederinda, galagonya, vad kőény,
Édes anyám legszebb lánya vagyok én!...

Fél és alá kószált Fáró barna unokája, rozoga hegedűvel, vagy hátán az ütött-kopott ú. n. *«Kivert cimbalommal»*. Lótott-futott a budai mozgókerekedő. Ivóparat, makra pipát lutrizott az ó-budai zsidó, cukros mandulát, jóféle szárított gyümölcsöt és kétszer-sültét árult az olasz, a kinek tipikus délvidéki alakjából a híres budai koresmák éjjeli *bir-bices* tábora fejlődött. Utolsó legtipikusabb alakja a néhány évvel ezelőtt elhalt és a budaiak által erősen becézett *«Wie gewöhnlich»* bácsi volt.

A városiak a laczkonyhákat ostromolták, a pozsgásképi, módos falusiak pedig, mint egy régi tudósítás írja, földre terített kendőkön falatozták a hazulról hozott batyu tartalmát, a pirosa sült libát, kacását, a magasba kelt porhanyó kalácsot, a ropogós borkoresolyának nevezett pogácsát, melyhez aztán a vendégszerető budaiak egy kis jófajta *«pogány sas-hegyi»* mellékelének az őblös magyar kulacsokba, a gégek nedvesen tartására!...

volt, mely Szent István napjára tömérdek idegent vonzott a fővárosba, az 1879-ben Margitszigeten tartott úgynevezett *Arrogante* ünnepség. Az *Arrogante* francia páncélos ágyú-naszád katasztrófája alkalmából rendezték, a francia barátság izmosítására. Az impozáns ünnepen mintegy 30 ezren vettek részt, s *Munkácsy Mihály* és *Káldy Gyula* voltak a főszereplői. A jótékony ünnep a katonai zenekarok monstre-hangversenye óriási hatást keltett a francia vendégekben a *Berlioz* átiratában előadott *Rákóczi*-indulóval és a *Massenet-Szabady Plevna*-indulóval, nemkülönben a több, mint száz tagból álló cigányzenekar a *Marseillaise*-val s a campionokkal kivilágított romoknál a Nemzeti Színház kürtösei által előadott régi magyar szerzeményekkel, melyek erősen fokozták e történelmi nevezetességű hely romantikáját. Ezóta se tetűnk a tradíció érdekében semmit. Három teljes évizedt pergett le azóta, hogy a nagy-méretű *Arrogante* ünnep programja lezajlott s ennyi idő múltán, leszámítva néhány nagyobb ú. n. *Országos hangszkar verseny*l, egyetlen intenzívebb lépés sem történt a Szent István-napi ünnep emelése érdekében. Találékony s kulturális értékű volt a Dunántúli Közművelődési Egyesület által rendezett ez idei mar-

guerite ezáltal önmaga is mintegy feszélyezve érezte magát.

— De papa... Miért mondja mindezt nekem? Ön úgy cselekedett, mint azt jónak látta. Nem volt joga ehhez?

— De édes gyermekem, nem akarnám, hogy azt gondoljad...

És Fanteuil ismét előlről kezdte, hosszasan magyarázott, nem tudva elhinni, hogy leánnyal ama nyugodt kijelentése, hogy apjának jogában volt kedve szerint cselekedni, nem rejt valami titkos gáncsol. Gyenge, könnyen felizguló természete, a mely az érzékeket illetőleg csapongó fantáziával volt megáldva, örülten vágyott leánnyal szeretetere és bámulatára, bár mindaddig nagyon könnyen nélkülözötte mindkettőt és éveken át mitsem tett, hogy azokat megérdemelje.

— Ha nem lennél képes jól megérteni, nem szeretnél, — mondta Fanteuil, nem találva ki azt az elementáris lélektani igazságot, hogy a leánya szeretetét talán épen az mérsékelte, hogy nagyon is tisztá szemmel látta az apját. De az apa azt nevezte *«megértés»*-nek, hogy leánya olyan világításban lássa őt, mint ő saját maga állította be magát az előnyére.

— Hogyan, ne szeretném az apámat? — tiltakozott Marguerite, szokott nyugodt modorá-

— Igen, tehát érted... Ő olyan fiatal volt, mikor az anyját nőül vettem; igazi apja lettem annak a szegény gyermeknek.

És mivel a fiatal leány azonnal fagyosan elhallgatott, Fanteuil kisé elpirulva folytatta:

— Remélem, nem mondták neked nagyon sok roszt róla odaát Amerikában?... Talán kisé könnyelmű a fiú... De máskülönben olyan őszinte, becsületes természet!... Majd meglátod.

Marguerite mosolygott.

— Csak magával legyen kedves, én mindig tökéletesnek fogom őt találni, papa. Végre is, a mi czélom nekem van vele...

— De remélem, a barátodá teszed... a fivérédek fogadod, ha ez lehetséges.

— Mi végre, papa? A mi utaink annyira elágaznak!...

Ez alkalommal az apa volt az, a ki nem felelt.

Jól tudta különben, hogy ha Marguerite roszt véleményt alkotott magának Maxról és ezt megerősítve látta amerikai családjának beszédei által, ez a saját hibájából történt. Képtelen lévén magába zárni a nyugtalanító kellemetlenségeket, tengerentúli rokonaihoz inté-

tán szereztünk meg és kettőtök, az ő és a te neved után neveztem el *Marguerites*-nek. Menyire szeretett anyád ott lakni a tó partján!... Nagyon sok nehézségünkbe került, míg ezt a birtokot megszerezhettük, belefektetve anyád hozományának egy részét. A közjegyző...

— Oh, papa... kérem, ne beszéljünk a közjegyzőről... vagy legalább is ne még... Vagy tudod mit?... Ha nem beszélsz róla, tegezni foglak, — jelentette ki Marguerite a bizalmaság, kedveskedés első megnyilatkozásával, a mi elragadtatta az apát.

Boldogan ölelte meg a leányát, de nem tágitott:

— De lásd, kis leányom, a te házad...

— Az én házam a maga háza is. Nem tudja ezt, kedves papám?

— És a tegezés? — kiáltott fel Fanteuil.

— Igaz. Te nem is tudod, minő boldognak érzem magamat, hogy végre nagykorú vagyok és kis rendet csinálhatok ügyeinkben. Te a *Marguerites*-ben lakol, én New-Yorkban. Nem lenne hát esztelenség megtartanom egy házat, a melylyel nem tudnék mit csinálni, míg te nem lennél tulajdonosa egy birtoknak, a melyet szegény mama otthonodnak szánt.

jönne csónakjával a Kaszinóba eléjük, ők is egyenesen odamennek a vasútról.

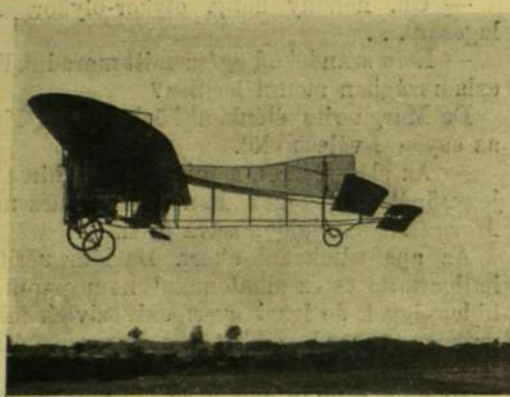
És ott, a Kaszinó kertjében viritó rózsák között, a víz és a nap csillogása mellett ismerte meg Marguerite Maxot.

— És most — szólt Fanteuil, miután bemutatatta őket egymásnak, — tudjátok meg, hogy akkor leszek a legboldogabb, ha testvéreknek tekintitek egymást.

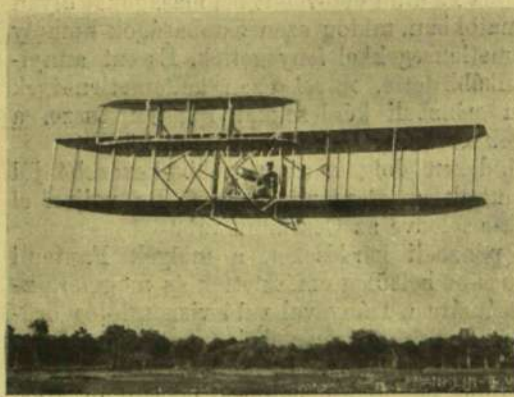
Őt perccel ezen kijelentés után, miután Max kezét nyújtotta Margueritenek, hogy a csónakba segítse őt, nagyon szertartásosan *«kisasszony»*-nak nevezte. Az apa korainak tartotta, hogy megjegyzést tegyen erre. Ha majd folyton együtt lesznek, magától elsimul minden. Aztán nem is tudta volna meginteni a mostoha fiát olyan formalitásért, a melyet leánnyal hideg magatartása provokált.

Marguerite leült a csónak közepébe a párnákkal telerakott ülésre az apja mellé. Max kezébe vette az evezőket és evezni kezdett. Az első pillanatok alatt mindnyájan hallgattak.

A tó vize csillogott a napfényben. Marguerite a vakító fény elé tartotta napernyőjét és a part felé nézett. Virággal teli, magas fáktól árnyalt kertek követték egymást folytonosan, melyek

BLERIOT MONOPLÁN (EGY SIKÚ) REPÜLŐGÉPE, MELLYLEL ÁTREPÜLT A CSATORNÁN.

TISSANDIER WRIGHT-FÉLE RENDSZERŰ BIPLÁN (KÉT SIKÚ) GÉPE.

mind terrasban végződtek a part felé, vagy rózsasövény zárta el azokat a víztől, csupán kis kikötő-hídnak adva helyet, a mi előtt csónakok horgonyoztak. Dús lombok hajoltak mindenütt csendes utak felé, a hol rusztikus székek álltak, vagy szines rojtokkal díszített függőágyak lógtak. Kaczer kis villák tünnek elő a zöld lombok mögött.

— Oh, be szép!... igazán nagyon szép...
— Ugy-e? — szölt Fanteuil. — És most már érted, miért szerette annyira anyád...

De a mondat befejezetlen maradt. Maxnak egy heves mozdulata folytán az egyenes evezőcsapások megszakadtak. Marguerite önkénytelen pillantást vetett Maxra. A fiatal ember elpirult és elfordította a fejét.

Fanteuil zavarba jött, mintha abban a nagyon természetes szóban valami sértő lett volna mostoha fiára nézve. A fiatal ember megütődése pedig csak onnan származott, hogy nem várta e dolgot és félt, hogy ehhez hasonló czélzás fájhatna az anyjának, ha véletlenül ő előtte csúszna ki a szájukon. Kiérezte, mennyire visszavarázolta mostoha apja elé a multat az a negyvennyolc óra, a mit együtt töltött első szerelméből származó gyermekével. «Csak aztán a mamának ne okozzon ez fájdalmat», — gondolta Max.

Marguerite, mialatt Maxot figyelte, nem találta ki e gondolatát, önző, helytelen érzésekkel gyanúsította őt. De bár kész volt benne ellenszenves lényt fedezni fel, még sem tudta kibogozni, mi az, a mi mindenesetre kell, hogy ne tessék neki rajta. És ha a szeme, mely csak most látta meg első ízben igazán jól a fiatal embert, még rajt pihent és titokban újra rátevédt, azért történt, mert Marguerite nagyon csodálkozott, hogy külsőleg ilyennek találta Maxot.

Az evezősnek könnyed mozdulataiból, a széles vállakból, az izmos karokból a fehér flanel kabát alatt, nem mindennapi erő áradt.

Marguerite látott ugyan ilyen atletikus vonalakat fiatal angoloknál, de nem képzelte, hogy ilyesmik egy párisinál is előfordulhat, mert lelke mélyében ő a párisiakat mind vézna piperközőknek tartotta. Annnyival is inkább, mivel a nálánál alig magasabb Max első pillanatra nem hazudtolta meg ezen előítéletét. De az erélyes és nyugodt modor, a mivel Max az evezőket kezelte, arra vallott, hogy más testgyakorlatokhoz is van szokva, mint sétabotjával kezében a Drouot-utczától a Madeleineig sétálni.

Aztán az elbizakodottság, banális elegancia, a divathab fogalmától semmi sem állt távolabb, mint Max arca. Nagyon különös típus volt ez a fiú, rövid, bronzszínű arczával, finom, száraz vonásaival, gyermekhez illő finom, lágy szájával, kis bajuszával. De főleg a szemek lepték meg Margueritét, a keskeny, mandulavágású szemek, a melyeket nagyon fekete, sűrű pilák saját szerűen árnyékolnak. Marguerite azonban a reprodukciókról ismert Giotto-féle arczokra gondolt. Nem volt szükséges festeni tudni, mint ő, elég, ha valaki csak kissé ismerte a művészet történetét, hogy már csupán az ilyen éles, aláhúzott szemekről felismerje a régi florenzi mester művét. Max szemek, ha mosolygott, annyira összehúzódtak, hogy majdnem lehűnyődtek, de nagyon tetszettek, mikor a szürke szemgolyók kissé kemény fényrel, néha majdnem vadul szikráztak, miként azokat mostoha testvérenek e pillanathon is látni volt alkalm.

Max hirtelen Marguerite pillantott, mert megfigyelve érezte magát. Pillantása élénk és szikrázó volt, mint a vívó kardok összecsapása. Fanteuil kisasszony összerezgett és elfordította a tekintetét.

Fanteuil most kérdezősködni kezdett, mi történt a távolléte alatt a Marguerites-villában.

— Semmi különös, — felelte a fiatal ember. — Nem volt tennis-versenyetek a szigeten?

— De igen, mamának azonban kis migrénje volt és nem akartam őt egyedül hagyni.

— Kár. Bizonyára nyertél volna.

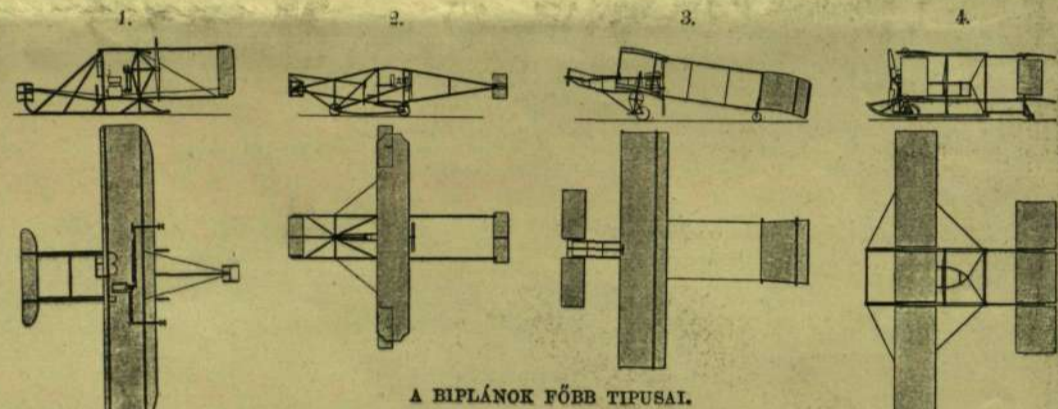
Max felnevetett, pajkosan, ártatlanul, a szemek összehúzódtak és kis szájából előtűntek gyöngyöshoz hasonló fogai. Aztán kissé érdes, de kedves hangon felelte:

— Nagy dolog, egy tennis-versenyben győzni! Olyan színbe állíts, mintha furcsa dolgokba helyezném az ambíciómat.

Marguerite nézett, de nem merte kiejteni a nevét.

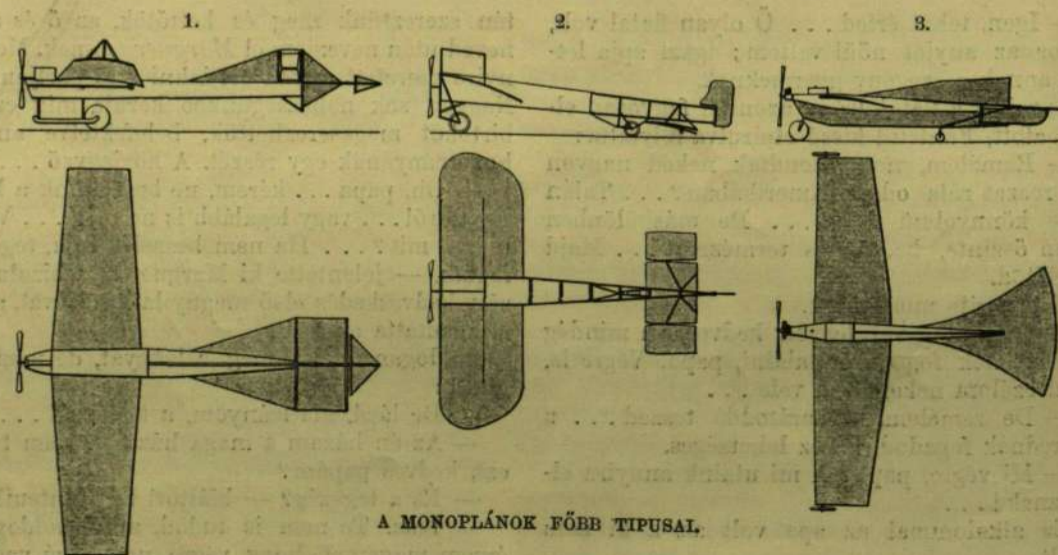
Az apa ugyanolyan tréfás hangon felelte:

— Az ambíciódat? De hiszen egy szikrányi ambíciód sinisen! Adja Isten, hogy ez a leánya magával hozott légyen keveset a számodra odaátrol!

A BIPLÁNOK FŐBB TÍPUSAI.

1. Wright. Teljes hossza 8-50 m., motora 30 lóerő, sulya a bennülövel együtt 425 kgr., emelő felülete 48 m², négyzetméterenkint fölemelt suly mintegy 9 kgr. 2. Curtis. Motora 25 lóerő, sulya a bennülövel együtt 250 kgr., emelő felülete 24 m², négyzetméterenkint fölemelt suly mintegy 10 kgr. 3. Voisin. Teljes hossza 11-50 m., motora 30-34 lóerő, sulya a bennülövel együtt 575-725 kgr., emelő felülete 45 m², négyzetméterenkint fölemelt suly 13-16 kgr. 4. Breguet. Teljes hossza 8 m., motora 55 lóerő, sulya a bennülövel együtt 775 kgr., emelő felülete 51 m², négyzetméterenkint fölemelt suly mintegy 15 kgr.

A MONOPLÁNOK FŐBB TÍPUSAI.

1. Antoinette. Teljes hossza 11-70 m., motora 50 lóerő, sulya a bennülövel együtt 500 kgr., emelő felülete 30 m², négyzetméterenkint fölemelt suly mintegy 16 kgr. 2. Blériot. Teljes hossza 7-80 m., motora 25 lóerő, sulya a bennülövel együtt 300 kgr., emelő felülete 14 m², négyzetméterenkint fölemelt suly mintegy 21 kgr. 3. Etnault-Pelterie. Teljes hossza 8-60 m., motora 55 lóerő, sulya a bennülövel együtt 460 kgr., emelő felülete 20 m², négyzetméterenkint fölemelt suly mintegy 23 kgr.

A REIMSI VERSENYEN SZEREPLŐ FŐBB REPÜLŐGÉP-TÍPUSOK.

— Az ambíció nem asszonyi podgyász, — felelte Max kissé nyersen.

— Oh, bocsánat, — szölt Marguerite. — Minden emberi lénynek előre kell néznie egy czél felé, vagy felfelé egy eszményre. Az ambíció, biztosítom, épen olyan szükséges a nőnek, mint a férfinak.

— Nem osztom a véleményét, — felelte Max. — Szerintem a nőnek csak egy szerepe van: engedelmeskedni.

Fanteuil kisasszony annyira fulladozott a felháborodástól, hogy nem felelt azonnal.

(Folytatása következik.)

A HÉTRŐL.

A kenyérgyár. Nagy városokban nem olyan egyszerű a kenyér kérdése, mint falun. A gazdálkodó falusi ember nincsen kitéve annak, hogy mesterségesen drágítják meg legfontosabb mindennapi eledelét, a kenyeret, mert hisz azt otthon, a háznál sütik. Esetleg a saját földön termelt búzának a lisztjéből. A nagy városnak drága lakásviszonyai nem engedik meg azt a fényűzést, hogy otthon sütőkemence is legyen. Minél polgárasodottabb és minél nagyobb egy város, annál nagyobb szerepet játszik benne a pék. (A régi Rómában már a köztársaság utolsó éveiben sem volt magánház, a hol otthon sütötték volna a kenyeret, pedig ott ez volt a népek és szolgazemélyzetnek úgyszólván egyedüli tápláléka). S minél fontosabb tényező a pék, annál könnyebben élhet vissza azzal a helyzettel, hogy az ő készítményét nem nélkülözheti senki, azt meg kell venni, akár polgári haszon mellett árusítja, akár túlzott áron. Apáink igen egyszerűen védekeztek az esetleges visszaélések ellen, mikor limitálták a kenyér árát s megállapították, hogy egy font kenyert mennyiért szabad árusítani. Az e fajta védekezés ma nem lehetséges többé, mert se czélhoz nem vezet, se a mostani közfelfogással meg nem fér. Úgy segítenek tehát magukon egyes nagy városok, hogy hatósági kenyérgyárakat állítsanak

fel, s tisztas áron maguk a városok árulják a kenyeret. Az a pék, a ki maga is tisztas haszonra dolgozik csupán, meg tud e miatt élni, azt pedig, a ki zsarolni akar, odahagyja a vevőközönség. Ezt a berendezést megtette Budapest fővárosi közönsége is. Nagy öröme azoknak, a kik a kenyeret eszik, s bánatára azoknak, a kik sütik. De minthogy az evők jóval nagyobb számmal vannak, mint a sütők, meg lehet állapítani, hogy az intézmény — egyelőre legalább — azok közé fog tartozni, a melyek népszerűségnek örvendenek. S aligha lesz a pékek ama mozgalmának fogantatója, hogy a város legalább fehér kenyeret ne süssön, ha már sűti is a feketét. Mert hiszen nem úgy áll a dolog, hogy a gazdag osztály a fehér kenyeret eszi, a szegény osztály pedig a feketét. A törzsökös magyar nép búzakenyérrel él, ép úgy mint az angol, s mint a hogy élt a régi római. Az alföldi magyar meg se eszi a rozskenyeret. S megtartja izlését akkor is, mikor a fővárosba kerül. Ha tehát a fehér kenyérnek az ára drága, nemcsak a vagyonosabb osztály szenved általa, de a legszegényebb is. Azonfelül pedig miért legyen szabad zsarolni a jobb módút is?

A fekete liszta. A szabóiparosok, a kik a napokban Aradon tartották a kongresszusukat — mert hát kongresszust tartani divatos dolog — egy

KOHL MEDÁRD PÜSPÖK ÉS A KORMÁNY TAGJAI.

olyan veszedelem létezésére mutatnak rá, a melyről mi, jámbor közönség, tudomással sem bírtunk eddig, de a mely állandóan ott lebegett úgyszólván valamennyiünk feje felett. Kitént ugyanis, hogy mialatt a közönség igen jámbor, békességre hajló osztálynak tartja a szabó iparosokat, az alatt ők állandó rendőri felügyelet alatt tartják a közönséget, s úgynevezett fekete lisztát vezetnek azokról, a kik roszt fizetők. Mivel pedig a mi magyar fajunk egyáltalában nem tartozik a jó fizetők osztályába, s mivel speciálisan a szabóját még nehezebben fizeti az ember, mint a más hitelezőt, úgy áll voltaképp a dolog, hogy igen kevés olyan ember lesz Árpád fia között, a ki rajta ne legyen ezen a lisztán, vagy legalább meg ne érdemlje, hogy rajta legyen. De hát ép ebben a körülményben van némi megnyugtató is. Ha ennyien vagyunk, a kik a szabó indexére kerülhetünk, a sokaságunkban birunk legalább garanciát arra nézve, hogy valami túlságos veszedelem nem fenyeget. Mert hát úgy áll a dolog, hogy a teremtés koronájának nem ép akkor van ruhára szüksége, a mikor pénze van, s nem épen akkor van pénze, a mikor új ruhát kell csináltatnia, s így bizonyos időleges hitelre gyakran rá szorul. És a míg az életnek ezt az összefüggését a ruházottság let meg a pénzmelegítés között nem lehet szabályozni, addig valószínű, hogy a fekete lisztát hiába vezetik. S az is bizonyos, hogy a szabóiparosok

KORONAÓRÓK.

A SZENT ISTVÁN-NAPI KÖRMELET BUDAVARÁBAN. — Balogh Rudolf főlétele.

sokkal kevesebbet dolgoznának és sokkal kevesebbet keresnének, ha csak annak készítenének új ruhát, a ki azonnal készpénzben fizet. De azért a szabók eme mozgalmának megvan a maga egészséges magva is. Csak egy körülményre mutatunk rá. Az a szabó, a ki hónapokig vár a pénze után, maga is hitelre szorul s a gyárnak csak hónapok múlva fizet. A gazdag külföldi gyáros hosszú hitelt képes adni az iparosnak, a tőkészegény hazai gyár csak rövidet. Ez a legfőbb oka, a miért legtöbb szabó nem szívesen csinál hazai posztóból ruhát. Bizonyos fokig az egész gyáripar fellendülése is összefüggésben van tehát ezzel az egyszerű kérdéssel. Mint a hogy az egyszerű kérdések többnyire a legfontosabbak.

Anarkista kongresszus. Nehány esztendővel ezelőtt történt, hogy Földünk, égi mozgása közben egy üstökösnek a csóvján ment keresztül. S a míg sokan attól remegnek, hogy egy vándorló üstökös izzó, porrá törheti Földünket, ha egyszer valahol vele összetalálkozik, az alatt a fenti alkalommal nem történt más, mint az, hogy sok hulló csillag volt észlelhető annak a napnak az éjszakáján. Az emberek azonban ép oly csendesen aludtak, mint máskor, magát az eseményt voltaképp nem is vette észre senki, s csak a későbbi számítások bizonyították.

A MEZŐKÖVESDI DALÁRDA A FÖLVONULÁSBAN.

ták, hogy miről volt szó. Pienforma veszedelem fenyegette Budapest lakosságát a múlt hét egyik napján is. A forradalmi anarkisták tartották kongresszusukat a főváros falai között. Szerencsére most is úgy történt, hogy a dologról előzetesen nem tudtunk semmit, s a jó lelkiismerettel bíró polgárok csendes álomnak adták magokat. Ama mondás szerint, hogy a bator a veszedély elmúltával ijed meg, meg kellene remegnünk most utólagosan is a hír olvasására, de miután olvasóink között bizonyítva vannak gyöngébb lelkűek is, sietünk megjegyezni, hogy a veszedelem nem volt oly felette imminens. Azok az anarkisták, a kik a kongresszust tartották, se pokolgéppel, se bombával nem dobálóztak — legföljebb néhány bombasztikus nagymondással. A forradalmat hirdették ugyan, de nem azt, a mely vérben gázol, hanem azt, «a mely felemeli az embert a kulturális megértés és az emberi öntudat szintjéig.» S hirdették a háborút is, de egyelőre csak a szociáldemokraták ellen, a kiknek szakszervezetei helyett meg akarják alkotni a «testvéri közégeket.» Ha ezek az emberek nem lennének oly módnélkül naivak, mint a minők, azt kellene róluk mondanunk, hogy egészen okos emberek.

A KÖZÖNSÉG A NAGY DALCSARNOKBAN.

Ulászló király. Mint a lapok írják, I. Ulászló király hamvait sikerült megtalálni Várna közelében, a hol tudvaleg ez a királyunk életét vesztette a török elleni csatában. Erősen kétkedünk benne, hogy ez a hír igaz legyen. Úgy leszünk vele, mint a minap, mikor Torontóban akarták felfedezni ugyan csak egy királyunk sírját. Nem valószínű, hogy a török győző olyan emléket állított volna a legyőzött ellenségnek — a ki pláne esküjét szegve kezdte meg a háborút, — hogy azt évszázadok múlva is meg lehessen találni és különböztetni. A királyok — kivált a régi korban — nem igen siettek vele, hogy legyőzött kollégáiknak méltó sírkövet, vagy emlékoszlopot állítsanak. Legföljebb olyanformán, mint a hogy az asszír királyok tették, a kik a saját emléktábláikon dicsekedtek el vele, hogy hány ellenséges királynak nyúzatták le a bőrét, s szegeztették fel a várak kapujára. Azonban ha Ulászló királyunk sírját csakugyan sikerült feltalálni, akkor teljesen megengedhetetlen dolog, hogy Lengyelországba vigyék a maradványait. Ezekhez a maradványokhoz csak Magyarországnak van joga. Mert igaz ugyan, hogy I. Ulászló királyunk Lengyelországból származott, de magyar király volt, s a magyar hadsereg élén szenvedett hősi halált. Ó kétségtelenül a miénk s legföljebb akkor lehetne a lengyeleké, ha mi önként mondanánk le róla. Ez pedig lehetetlenség.

KÁLDY GYULA SÍREMLÉKÉNEK FELAVATÁSA A KECSKEMÉTI REF. TEMETŐBEN.

A KECSKEMÉTI DALÜNNEPRŐL. — Jolly Gyula felvételei.

Annival inkább az, mert sokat vétkeztünk eddig is a kegyelet ellen, melylyel volt királyaink maradványainak tartozunk. Alig van királyunk, a kinek hamvait megőriztük volna. Ott, a honnan III. Béla maradványai előkerültek, a székesfehérvári püspöki lak mellett szemétdömbben és annak közelében kétségtelenül több királyunk hamvai pihennek, mert a temetkezési helyük, az egykori templom ott állott. Semmit sem teszünk, hogy felkeressük ezeket a hamvakat. S ha már a véletlen hozza napfényre egy volt királyunk maradványait, jogunk sincs azokról lemondani.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Tengeren, tengeren túl. Pásztor Árpád nemrégiben megjárta Amerikát, útközben, útja célján figyelmesen körülnézett s megfigyelései eredményéből most egy kötetet ad az olvasó kezébe. A könyv tizenhöz kisebb-nagyobb képből áll, van köztük egyszerű riport, mely csak abban különbözik más effajtaétól, hogy gondosabban van megcsinálva és elméletben, több vervevel megírva, akad olyan, a mely egy-egy élménynek novellává nemesítése, van nem egy olyan is, a melyben a riportermunka az író munkájával elegyedik. A tárgy, a mely állandóan ott van minden részlet mögött s mint sötét háttér meghatározza színeit, a kivándorlás; a szereplők kivándorló vagy már kivándorolt magyarok. A hang többnyire komor és fájdalmas, sokszor felháborodott, az író erősen él a kritika jogával, a kivándorlásra kényszerültek sorsának lát-

tára az otthonmaradottak ellen. Elmondja a kivándorlók fogadtatását az Ellis Island szigetén, a hol megvizsgálják őket, elmondja egy Amerikába került magyar gavallérnak szomorú pusztulását, látogatást kivándorolt munkások között egy munkás-telepen, ismételtén is rámutat azokra a veszedelmekre, melyek a fedélközön utazó tisztességes nőket fenyegetik, leír egy new-yorki könyv-aukciót, egy lövész-senyt, képet rajzol azokról az óriási arányokról, melyekkel Amerikában a sajtó dolgozik. Effélékből áll a könyv nyers anyaga; a feldolgozás is néha nyers, az újságíró tollával készült, néha egy-egy cikkek nagyon is hatásra van számítva (pl. A tanító vagy A fedélközön), szentimentális színezéssel akarja az olvasót megfogni, néha kelletlenül kevesebbnek érezzük a mit fog, mert nagyon is sokat markolt. Egy pár darab a kötetben erős, kész dolog (pl. a Mari), az egész pedig nagyon érdekes, a kivándorlás irodalmát jellemzően kiegészítő könyv, a mely rávilágít olyan jelenségekre is, a melyeket a kérdéssel foglalkozó publicisták és tudósok nem vettek észre vagy nem is akartak észrevenni.

Az erkölcsnevelés problémája. Ember Sándor e cím alatt nagyobb morál-pedagógiai tanulmányt adott ki, a melyben megoldásra igyekszik juttatni azt a kérdést, mik az eszközei és feltételei annak, hogy az iskola a tanítás mellett az erkölcsi nevelés feladatának is meg tudja felelni. Kétségtelenül ez a legfontosabb problémája az iskolának s ebben a tekintetben érezzük leginkább a mai iskolai rendszer hiányosságait. Tagadhatatlanul az oktatásnak már magában is megvan bizonyos erkölcsi nevelő hatása, egyrészt, mert minden komoly munka már magában is hathatós erkölcsi nevelő-eszköz, másrészt a tudás fokának emelkedésével egyúttal az erkölcsi

A KECSKEMÉTI POLGÁRI DALÁRDA ZÁSZLÓJÁNAK FELAVATÁSA.

jelent három-négy novellás könyve és néhány drámai kísérlete. Újabb novellái is dícséretreméltó írói igyekezet szülöttéi, különösen gondos és választékos stíljükön látszik meg az a megbecsülés, melylyel az írói toll iránt viselkedik. A novellák között vannak kritikai szemmel nézett és rajzolt társadalmi képek, érzelmes szerelmi történetek, valamennyit az a líraiilag ömlő előadasmód jellemzi, a mely ügylatszik a szerző természetéből folyik. A kötet legjobb elbeszélései azok, a melyekben ez a líraiság harmonikusan illeszkedik össze a történet anyagával, a miből azután a hatás: a hangulat származik.

Hangulatok, képek. Különös, sőt furcsa kis könyvecske, melyet e cím alatt dr. Csongor György adott ki. Szerzője ügylatszik maga is érzi, hogy excentrikus dolgokat művel s védekezik is e szemrehányás ellen rövid előszavában. A könyv tartalmát nem is lehet egy pár szóval összefoglalni, össze-vissza vannak benne okoskodó cikkek, novellisztikusan megrajzolt élmények, elmékedések, fejtegetések szélesedő ötletek, — nem egy cikkekben mindezekből van valami. Látszik, hogy a szerző nem állított maga elé semmiféle formai vagy tartalmi korlátokat, az írásnak történetileg kialakult formái mintha egyáltalán nem is volnának meg — úgy dolgozik, mintha az irodalom ő vele kezdődne. Ez nem volna baj, sőt a hatásnak rendkívüli eszköze volna, ha igazi született író volna a könyvecske szerzője, de így sem lehet tőle megtagadni

AZ ELSŐ KECSKEMÉTI DALÁRDA; 1864-BEN KÉSZÜLT FÉNYKÉP UTÁN.

fogalmak tisztázódása is vele szokott járni. Ez azonban nem elég, csak egy töredéke annak, a mit a közönség az iskolától erkölcsi szempontból méltán elvárhat. Gondoskodni kell olyan eszközökről, a melyekkel az iskola fejlesztőleg hathasson a rábizott gyermek egész erkölcsi lényére. Ezeket az eszközöket keresi Ember Sándor könyve. E föbb elméletileg alapozza meg a kérdést, kifejtve az oktatás és nevelés viszonyát s kritikáját adva a mai iskolai nevelésnek; aztán gyakorlati szemmel sorra veszi azokat az erkölcsi hibákat, a melyek a gyermekeknél gyakoriak s azokat a követelményeket, a melyeket támasztani kell s mindegyikről elmondja véleményét, mint lehet ellenük sikeresen küzdeni. Kétségtelenül nagyon is kiterjeszti az erkölcsi fogalmát, mikor körébe von olyan dolgokat is, melyek ettől függetlenül, a jólneveltség vagy az illedelem körébe tartoznak, mint pl. az utcán való viselkedés s az utca rendjének, tisztaságának megővése, sőt olyan dolgokat is, mint az egészséges ápolása vagy a tisztálkodás, — de annyiban igaza van, hogy ezek nem az oktatás, hanem a nevelés körébe tartoznak s az iskola sokat tehet rájuk vonatkozólag. A könyv érdemleges taglalása a szakkritika hatáskörébe tartozik; mi csak számot adunk róla s azt szeretnénk, hogyha alkalmat adna a felvetett kérdések tudományos és gyakorlati tisztázására.

Föld. E cím alatt egy kis kötetben tizenhárom novellát és novellisztikus rajzot s egy egyfelvonásos drámai képet adott ki Gallovich Jenő, kinek egyéb irányú kultur-munkássága, kivált a Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület főtitkári állásában kifejtett tevékenysége tette nevét szélesebb körben ismertté. Ez az elbeszélés-kötet nem első szépirodalmi munkája a szerzőnek, már régebben is meg-

A ZÁSZLÓANYA, KADA ELEKNÉ, TÁVOZÁSA A TEMPLOMBÓL.

A KECSKEMÉTI DALÜNNEPRŐL. — Jolly Gyula felvételei.

Halljuk ama szeplős hölgyeket

kik arcukról egész egyszerűen lemosják az összes szeplőt és pattanást a DIANA szappan és DIANA krém segítségével.

KÖSZÖNŐ LEVELEK:

Igen tisztelt Gyógyszerész ur!
Ne vesse meg az én elismerő levelem, de nem tudom másként meghálálni azt, hogy a Diana krémje minden szeplőmet elmulasztotta. Különben nem volt semmi szépségem rajtam, de az a sok szeplő egészen eltörölte az arcomat a azt hiszem a fő az egy nőnél, hogy az arcbőre sima és fehér legyen. Egész életemben halálán fogok Önre gondolni. Üdvözlé!
Hans Grete Sängerin.

Tisztelt ERENYI uram!
Ha lehet, küldjön utánvételt 4 darab Diana-szappant, mert már elfogyott a másik 3 darab és én annyira megszoktam már a Diana szappant, hogy nem is tudnék más szappannal mosakodni. Díszretre váltott ez a szappan, mert mióta ezzel mosakodom, nincs egyetlen szeplőm sem és hófehér lett az arcom. Amikor a Diana-krémet kezdem használni, először nagyon megijedtem, mert egészen lehámolt a bőröm, de utána annál szebb lett az arcom. Mindenkinek örömmel ajánlom a Diana-szereket. Azonnal szállítást kér.
Köszönné.
Teljes tisztelettel Ludwig Sarolta.

Tisztelt ERENYI ur!
Szívesen terjesztem az ön Diana-szappant és Diana-krémjét, mert végtelen örömmel van, mióta ezen szereket használok. Ahányszor a tükörbe nézek, mindig áldom azt, hogy ilyen csodálatosan elűntek a szeplőim és pattanásaim. Kérek ismét 6 darab Diana-szappant és 3 Diana-krémet nappali használatra. Tisztelettel Schlosinger Gertrud.

Tisztelt ERENYI ur!
Az itteni gyógyszerárban nem kaptam Diana-pudert, Ön pedig azt írja, hogy tanácsos gyengén bepuderezni az arcot, küldjön tehát 2 doboz fehér pudert szarvasbőrrel és miután ugyis egy a portó, tessék hozzácsomagolni 3 darab Diana-szappant is. Ha van valami jó mitesser-íróját, úgy küldjön azt is, de csakis ERENYI-féle legyen és az kerülni többre 2 koronánál. Megint csak azt mondom, hogy a legjobb szeplő elleni szer az Ön Diana-krémje és Diana-szappanja, mert az én szeplős arcomat valami bámulatos módon megszépítették az Ön szerel.
Teljes tisztelettel Ludwig Sarolta.

DIANA-PUDER

pedig arról nevezetes, hogy az arcon egyenletesen tapad, szabad szemmel teljesen láthatatlan; amennyiben pedig teljesen ártalmatlan szerekből van összeállítva, ki van zárva a láthatósága a kékes-szinű arcbőrnek, amely szín olyan nők arcán látható, kik ártalmas összetételű pudert használnak.

- Egy üvegtégely Diana-krém (nappali és éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.
- Egy nagy darab Diana-szappan 1 kor. 50 fill.
- Egy üvegtégely Diana-krém (csak éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.
- Egy nagy doboz Diana-puder szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsaszín, vagy sárga színben) 1 kor. 50 fill.

Kapható egész Európában a gyógytárakban, drogériákban és parfümeriákban. Aki nem tudja saját helységében beszerezni, az rendelje meg a központból:

ERÉNYI BÉLA gyógyszerész Budapest, Károly-körut 5.

(A legkisebb megrendelés is fordulópóstával utánvétellel eszközöltetik.)

BLUZOK PRINCESSÉ RUHÁK

costum és pongyolák
FALUDI LÁSZLÓ Bpest, VI., Andrassy-út 48. Divatlap ingyen!!

UJDONSÁG! Papek-féle törv. védett **pénztárca** erős zergebőről. Előnyei: egy drb bőrből készíte, minden pénzem külön van, lapos és nem merev. Urak részére 11 cm. hosszú, 7 1/2 cm. széles ————— 3 korona, hölgyeké 11 cm. e 1/2 e ————— 3 e
Vidékre 2 darab megrendelésnél portómentes küldés.
PAPEK JÓZSEF bőrtörődés és finom bőráru készítő Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15/B. — Árjegyzék bérn.

Dermolin
a legjobb bőrpálcó szeplő, ráncok és bőrhibák ellen.
Ára 1 kor. 50 fill.
Szappan hozzá 1 kor.
Haltyt gyógytár Budapest, Aréna-út 124.

Kizárólag eredeti, legjobbknak elismert: **„Iró angyal” gramofon** gépek és lemezek.
SCHMID NÖVÉREK-nél Budapest, IV., Kigyó-tér 1. SZ. (Királyi bérpalota.)
Választékúldemények, kedvező lemezcseré fölvetel. Ár- és lemezejegyzék ingyen és bérmentve.

DÁVID KÁROLY ÉS FIA

doboz-, papíráru- és szab. fémkapocs-gyára
Budapest, I., Mészáros-utca 58. sz.
Telefonszám 41—48. Sürgönyezim: Cartonage.
Gézerőre berendezve.
A magyar kir. dohányjövődék szállítója.
::: Napi gyártás 150,000 doboz :::

Vas- Réz- Kertibutor

Állandó és választék modern részbutorokban, vasbutorokban, sodrony-ágy-betétokban, ruganymatracokban, kezelt vasbutorokban, gyermekkosárokban stb. stb. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.
PÁPAI és NÁTHÁN Bpest, VI., Andrassy-út 2. (Fonciere-palota.)

KNUTH KÁROLY

márnák és gyáros 11990
Os. és kir. fensége József főherceg udv. szállítója.
Gyár és iroda:
Budapest, VII. ker., Garay-utca 10.
Központi víz- és gőzfűtések, légzsák- és vízvezeték, csatornázások, mellőztetések, szivattyúk, vízszűrők, emelőgépek stb.
Tervek, költségvetések, földmérési előírásokat gyorsan készíttünk.

A jelenkor legkiválóbb bőrfinomító találmánya a **nővényekből készült kristályszert** **KRISTALIN**
A bőr fehérlését nem csökkenti, a szírt nem sárgítja, mint a szírt szírt. Ellenben fehérlíti, ádít és hámozópimásvá változtatja. Kapható minden Arzphibán Próbáltatly 11 c. n. aragodobó szappan 1, puler 1 K. Főrakt. Bp. Baross-utca 91.

531. sz. **Kettényilló uti táska**, barna tehenbőr, finom, kulccsal zárható, két tologár, átkötő szjakkal, ripsz béles, belül elválasztó rekesz, irománytáskával és lecsatoló szjakkal.
Hossza 48 55 60 65 70 cm.
Ára K 39.— 44.— 48.— 53.— 60.—

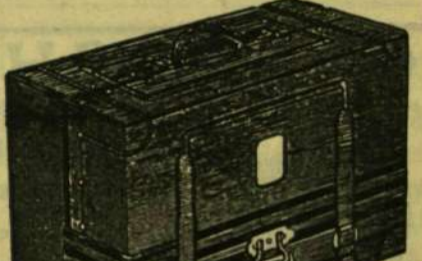

523. sz. **Puha kósitáska**, barna tehenbőr, kulccsal zárható, két tologár, fekete ráncos, ripsz béles és belül egy oldalszab.
Hossza 36 39 42 45 48 cm.
Ára K 19.— 20.— 21.— 22.— 24.—

ANGOL TÁSKA

526. sz. **Barna vagy fekete tehenbőr**, kulccsal zárható, sárgaréz-zár és áthajlók, két tologár, belül elválasztó rekesz.
Hossza 40 45 50 55 60 65 70 cm.
Ára K 27.— 31.— 35.— 37.50 42.— 46.— 52.—
Angel táska (ugyanolyan mint az 526. sz.), barna hat. nyitós vitorlavászonból, nikkel zár- és áthajlók.
Hossza 40 45 50 55 cm.
Ára K 16.— 18.— 20.— 22.—

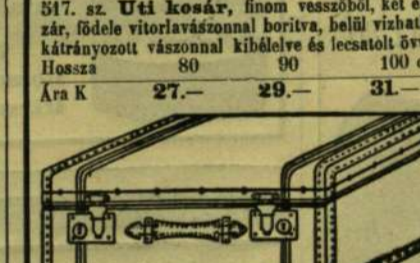
532. sz. **Háromosztályú bőrönd**, finom disznóbőr, finom zár, lecsatoló szjakkal, belül külön rekesz felső ruhának, fehérruhának és cipőknek, cruiseval bélelve, 70 cm. két zárral.
Hossza 60 65 70 cm.
Ára K 52.— 54.— 60.—

517. sz. **Uti kosár**, finom vesszőből, két erős zár, födele vitorlavászonnal borítva, belül vízhatlan kátrányozott vászonnal kibélelve és lecsatoló övvel.
Hossza 80 90 100 cm.
Ára K 27.— 29.— 31.—

Herkules-koffer, valódi orosz fourmire-lemarból készült állvány, erős vitorlavászonnal bevonva, csajfestéssel festve, a kezek mellett barna szövet, finom biztonsági zárral, erős béleles bőrfőgő. 50% súlymegtakarítás. Urak részére egy betéttel.
Hossza 80 90 100 110 cm.
Ára K 54.— 62.— 70.— 78.—
Hölgyek részére 2 betéttel és egy kalap-rekesz. Magasabb alak.
Hossza 90 100 110 cm.
Ára K 70.— 76.— 88.—

547. **Angol ruhabőrönd**, finom disznóbőr, két lecsatoló-zár, belül egy betét, erős béles.
Hossza 60 65 70 cm.
Ára K 47.— 50.— 52.—

548. sz. (Ugyanolyan forma, mint az 547. szám.) **Angol ruhabőrönd**, barna vitorlavászonnal borítva, valódi disznóbőrrel bevezve, finom zár, két zárvédő, belül egy betét, finom béles.
Hossza 60 65 70 cm.
Ára K 24.50 25.50 26.50

Uti láda, hölgyek és urak részére, világos vízhatlan vitorlavászonnal bevonva, egy betét.
Hossza 80 90 100 cm.
Ára K 22.— 24.— 27.—

NŐI KALAP-BŐRÖND
3 PATENTZÁRÓVAL
9 kor 50 f.

Uti láda, hölgyek és urak részére, világos vagy barna vízhatlan vitorlavászonnal bevonva, erős bőrfőgők és egy betét.
Hossza 80 90 100 110 cm.
Ára K 24.— 26.— 30.— 33.—
Kérem ezen árlapot (összehasonlítás céljából) megőrizni és engem becses megrendelésükkel megtisztelni.

HELLER M. Utóda bőrdörönd-mester
Budapest, VII., Károly-körut 3. Sürgönyezim: «BORÖND» Budapest

LOHR MÁRIA

Csipeke-, vegyszertári tisztító és festéskészítő intézete. Gyár: VIII., Baross-utca 85.
Fióküzletek: IV., Eski-út 6. VI., Andrassy-út 16. VIII., József-körut 2. IX., Calvin-tér 9. V., Harmad-csüd-utca 3. VI., Teréz-körut 39.

MARGITILGET

Villanyos gyógy mód, massage, dietetikus kúrák stb. Modern hideg-vingyógyint., oxigénes, szénasavas, napfürdők.
Légszuszítók.
Egész éven át nyitva!
ELŐZŐS TELEFONKÖZVETÉS
ALLRIND SZÁRORVOSI FELÜGYELET
ELŐZŐS TELEFONKÖZVETÉS
ELŐZŐS TELEFONKÖZVETÉS
10 koronától.

PARK CLUB

Asz előkelő hölgyek csak a **CRÈME** :: ::
ILLAT :: :: ::
POUDER :: :: ::
SZAPPANT

használgák. Főraktár BAYER ANTAL gyógytára Budapest, Andrassy-út 84. sz. — Kapható azonnal Kátschmaroff, — Lux, Neroda, Molnár és Moser és Utasi utóda drogériákban.

HOMOK — ARANY

A legjobb és legolcsóbb építőanyag a homokból cementtel vagy mészzel készült falazó téglák, tetőcserep, járdák és padlólap stb. dr. Gaspary rendez. szerint előállítva. Dr. Gaspary kézi vagy erőhajtásra berendezett gépeire vagy formáira a legkülönbözőbb árakban. A 228. számú ismertetői brosjára ingyen. Levelezés és nyomtatványok magyar nyelven. Leipzig Cementindustrie, Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett (Németország).

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK

Budapest balparti üzletvezetőség. 28625/909. sz. I.

A „Titania” gyorsgőzmozgógép

felülmúl minden mosógép, bármely konkurrencziához tartozók (olyanok is, melyek nagy lármával és piaci reklámmal hirdettek);
hőfehérre harmad annyi időben, mint azelőtt;
kiméll a fehérséget eddig el nem ért módon;
megtakarít 75% pénzt és időt és olcsó a de jó.
Sok ezer áll üzemben és ugyanannyi az elismerő levelek. Próbára is.
Titania - mángorló. 17-féle nagyságban 2-3-3 keményfahengerekkel, minden árfokozatban 35 K-tól feljebb. Öt évi jótállás.
Titania-forrófa-csarnok, elsőrendű paragummi hengerek. Prospektusok, plakátok és referenciák ingyen. Magyarországi vezetőügynök: Takács Oszkár Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 49. sz.
TITANIA-MŰVEK Wels, Felső-Ausztria 20. sz. Gyártanak különleges gépeket: mosógépeket, takarmány-állászatokat, vetőgépeket, szalmagereblyéket, szegesszegekendőket, különbözőket, stb. Részletkérdéseket szívesen engedtetnek.

BŐRSZÉKIPAR

Kendi Antal Bpest, IV. Károly-u. 2.

Angol bőrbutor

renoválása saját műhelyemben.
Ebedlő-székek, irda-fotelek valódi bőrről.
Ülőbutorok állványokkal kárpitozása.
Székátalakítások.

